

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ТЕМА БРОЈА: Одржана Скупштина Савеза пензионера Србије на којој је изабрано ново руководство које ће у наредне четири године водити најбројнију пензионерску организацију

ГОВОРНИ АУТОМАТ
0-24h: 0700/017-017
по цени локалног
позива
или: 011/30-60-680

ЈОВАН КРКОБАБИЋ ПРЕДСЕДНИК

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

ЈОВАН КРКОБАБИЋ ПРЕДСЕДНИК

ДИРЕКТОР:

Драгана Калиновић

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:

Милена Јовановић

РЕДАКЦИЈА:

Булевар уметности бр 10,
11070 Београд,
е-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:

011/2017-437
факс: 2017-437

РЕДАКЦИЈА ЗА ВОЈВОДИНУ:

Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:

Ика Митровић,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
е-mail: ika.mitrovic@piovoj.rs

ШТАМПА:

Д.О.О. Комазец, Инђија

ОГЛАШАВАЊЕ:

011/2017-437

Рукописи и фотографије
се не враћају.

Електронско издање:

www.pio.rs/glasosiguranika

Реч уредника

С тижне полако и време наших, верујемо врло заслужених, годишњих одмора. А са њима и упозоравајући савети стручњака који нас подсећају на значај предах од исцрпљености изазване једноличним радом, физичким и душевним замором, стресом, евентуалним незадовољством послом, "седећим" начином живота и, наравно, потребом за бегом од свакодневице и уобичајене животне рутине.

Већина људи је свесна свега наведеног и то осећа на својој сопственој кожи, па ипак највећи број нас не иде на годишњи одмор довољно често. Уствари, многи се не сећају ни када су последњи пут негде ишли. Према прошлогодишњем истраживању агенције Галуп, број грађана Србије који уопште нису планирали летовање попео се на 70 одсто, а пре само неколико година, 2007, та цифра се кретала око 50 процената. Економска криза је и многе у развијеним земљама натерала да два пута размисле да ли ће на летовање, а знамо како је код нас где већина једва да има за живот, а камоли за културу и уживање. Ипак, да и у том свету имају своје бриге говори податак да више од половине Американаца због страха од

губитка радног места не користи цео годишњи одмор иако мисле да им је потребнији него раније. Трећина оних који се ипак одлуче да оду на одмор свакодневно се јавља на посао како би проверили да ли га још имају, а неки зову чак и сваког сата.

Ако ипак спадате у оне малобројне који, по цену штедње и одрицања од много чега, и даље желе да сачувају ритуал одмора и заједничког летовања, а не да своје слободне дане проведу у спремању зимнице, кречењу и сличним активностима, на вашој смо страни. Јер – годишњи одмор треба свима, не само запосленима. Треба младима чије је време учења у овом периоду некад и дуже од рада одраслих. Треба и старијима као прилика да победе усамљеност и једноличност.

Зато вас и ми подсећамо – годишњи одмор ће вам помоћи да будете здравији и срећнији, да обновите везе са својом породицом и стекнете заједничке успомене, да ваш живот добије нови квалитет. Зато, нека ове године одмор буде последња ставка која ћете се одрећи.

М. Јовановић

Добре вести

Постала је већ пословична реченица да свако треба да развише позитивно. Бројна истраживања заиста показују да како мислимо, тако и живимо. Једно од њих, објављено у америчком листу Неурологија, показало је да негативне емоције и дугогодишња изложеност стресу утичу негативно и на део мозга који регулише памћење.

Пожелимо ли да од медијских вести сачинимо колаж позитивних чланака и прилога, тај посао неће бити потпуно узалудан, иако смо годинама бомбардовани лошим вестима осим ако је реч о белом спорту, те већина рубрика подсећа само на црну хронику. Ево зато неколико вести о догађајима који су се догодили у месецу мају и свака носи позитивну поруку.

Више од две стотине парова венчало се 15. маја на традиционалној манифестацији „Свадба за маштање“. Групно венчање на којем младенци изговарају судбоносно да испред градског парламента, установљено је у Београду 1999. године, током НАТО бомбардовања. Петнаесторо најуспешнијих студената је свечано примило уговоре о стипендијама за бављење научноистраживачким радом у наредних годину дана. После специјалитета са роштиља, сертификат Завода за интелектуалну својину о заштити имена географског порекла добио је лесковачки ајвар, а Србија је добила још један бренд. У Регионалној привредној комори Лесковачке планирају да за ајвар прибаве и Лисабонски сертификат који би омогућио извоз овог

производа у ЕУ. Себастијан Асимовски, који не види од рођења, почео је да похађа основну школу „Бранко Пешић“ која му до сада једина пружа образовање на прави начин. Учи по убрзаном програму иако као двадесетогодишњак ради као ПР менаџер и туристички водич у ТОС-у, и до краја године завршиће четврти разред. Његов учитељ, Дарко Станојековић, уз њега је научио Брајеву азбуку. На листи 100 најпопуларнијих светских туристичких дестинација Србија је своју позицију поправила за једанаест места, и сада је на четрдесетом месту. Манифестацији „Вајт сензејшн“, која је одржана у београдској Арени, присуствовало је око 19 хиљада учесника, од тога 4.000 странаца.

Ј. Оцић

УПРАВНИ ОДБОР РЕПУБЛИЧКОГ ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ

Циљ квалитетнији и ефикаснији рад

За прва четири месеца 2011. решено је 75 процената поднетих захтева, од тога више од две трећине у законском року

Побољшање ефикасности и рад на што бољем корисничком сервису за све грађане били су основни задаци за Фонд ПИО током прошле године, истакла је Драгана Калиновић, директорка РФ ПИО, у уводном излагању на седници Управног одбора на којој је усвојен Извештај о раду Фонда у 2010. години.

– Морам да кажем да су постигнути одређени резултати који нису занемарљиви – ефикасност је побољшана око седам одсто, број нерешених предмета је упола смањен, али ми још нисмо задовољни и настављамо према истом плану и ове године, тако да на крају 2011. очекујемо још већу ажурност. С обзиром да је после прошлогодишње рационализације знатно смањен број запослених, и да је из Фонда отишао велики број квалитетних и искусних радника, у припреми је нова систематизација, а у међувремену смо урадили доста на едукацији постојећих кадрова кроз свеобухватне обуке и тренинге. Следећи наш задатак – јединствени информациони систем са повезаном базом података матичне евиденције такође је у фази озбиљног рада. Прошле године је заиста доста урађено, али то није посао који се може завршити за годину дана тако да предстоји још пуно тога. Реализован је и посао око електронске провере М4 образаца за послодавце и осигуранике, уведена јединствена пријава на осигурање и на корак смо до електронске пријаве, али још доста треба урадити. Пре свега предстоји

Са седнице
УО РФ ПИО

нам набавка нове, савремене технологије, која ће бити компатибилна са постојећом, тако да се рад несметно може одвијати. Морам да нагласим и да су утврђене процедуре рада у Фонду које подразумевају рационално и наменско трошење средстава. Што се финансијског дела пословања тиче, треба још рећи да су пензије редовно исплаћиване према утврђеној динамици, а посебно наглашавам да се након опомена послодавцима да нису на време предали М4 образце, чак 90 одсто њих у кратком року одазвало и испунило своју законску обавезу – рекла је уводном излагању Драгана Калиновић, директорка Фонда.

У прилог тврдњи да је повећана ажурност у раду Драгослав Ђукановић, председник УО Фонда ПИО, изнео је податке да је 2008. године било 53 одсто решених захтева, 2009 – 57, а прошле године 65 одсто. За прва четири месеца 2011. решених захтева је 75 процената, од којих је преко две трећине решено у законском року.

Чланови Управног одбора усвојили су на последњој седници и Извештај о финансијском пословању Фонда у 2010.

години, према коме су овом периоду остварени укупни приходи и примања од 467,56 милијарди динара, што је 99,37 одсто планираних средстава, а то је номинално за 1,5 одсто више него у 2009. години. Сопствени приходи од уплаћених социјалних доприноса износе 261,68 милијарди динара и учествују у укупним приходима са 55,97 одсто. Приход од доприноса као најважнији и основни извор финансирања Фонда прошле године је био за 11,16 одсто већи него у 2009. и за 9,68 одсто виши од планираног. Ово је, према речима Ивана Мимића, директора Сектора за финансијске послове, резултат тога што је према прошлогодишњим закључцима Владе Србије о повезивању стажа за одређени број запослених, извршена уплата из буџета од 26,2 милијарде динара на име доприноса за ову категорију осигураника. Без те дотације приходи од доприноса су 235,48 милијарди динара, што износи 50,23 одсто укупних прихода. Држава је из буџета обезбедила 220,1 милијарду динара, што чини 47,07 одсто учешћа у укупним приходима Фонда. По категоријама осигураника, највећи

износ доприноса уплаћен је за запослене, којих је и највише – 240,97 милијарди, што је 10,21 одсто више у односу на планирано. За самосталце је уплаћено 18,05 милијарди на име доприноса, односно 1,43 одсто више од планираног. Највећи раст прихода по овом основу забележен је код пољопривредника чије су уплате на име доприноса прошле године износиле 2,65 милијарди динара, што је за 24,58 одсто, дакле скоро за четвртину, више него што је планирано. Највише уплата, чак 607,71 милион динара, било је у априлу прошле године, што се објашњава чињеницом да су пољопривредници до краја тог месеца морали да измире обавезе према Фонду ПИО да би остварили право на коришћење средстава за регресирање код Министарства пољопривреде.

Прошле године пензије су исплаћиване према устаљеној динамици, а више од 1.305.000 корисника добило је једнократну помоћ од 5.000 динара. Просечна пензија износила је 21.790 динара и забележила је реалан пад од око шест одсто, речено је на седници УО РФ ПИО.

Весна Анастасијевић

У папиру само захтев и решење

Трансформација јавне управе у правцу интензивне и широке примене информационо-комуникационих технологија један је од кључних предуслова који привреди треба да обезбеди сталан приступ њеним сервисима и ефикасније обављање послова, а грађанима бржу и квалитетнију услугу. Овим императивом – да унапређења треба да буду извор вишег стандарда и боље услуге, руководио се и Фонд ПИО када је ушао у процес модернизације чији је крајњи циљ аутоматизација целокупног пословног поступка – од уласка захтева у Фонд до добијања решења и исплате.

Где смо тренутно на том путу ка ефикасној, модерној, сервисно оријентисаној институцији, питали смо Радојлу Нешковић, директорку Сектора информационо-технолозија у Фонду ПИО.

– Средствима Светске банке у оквиру пројекта реформе пензијског система (ПАРИП) реализовали смо велику набавку рачунарске опреме и лиценци за Oracle софтвер, који представља најстабилнију базу података и који се најчешће користи за велике системе. То је био услов да бисмо могли да кренемо у тзв. миграцију података, односно у пребацивање података из датотека у којима се сада налазе у нову, јединствену базу. Ми и сада имамо обједињене податке на територији целе Србије за потребе јединствене пријаве. У условима великог система, какав је РФ ПИО, који располаже великом количином сада већ деценијски прикупљених података, миграција је дугачак и сложен процес који, према проценама, може да траје од три до пет година. Зато мислим да са њим треба кренути што пре и све снаге максимално ангажовати око овог посла а да при том текући послови не трпе – каже Радојла Нешковић.

Подаци на једном месту, доступни свима у сваком тренутку, омогућиће брже одвијање пословних процеса, па ће и чекање на документацију и решења, по речима наше саговорнице, бити много краће. Систем ће бити јединствен на нивоу целе државе што ће олакшати контролу и управљање. У овом систему је и развијање сервиса за грађане брже па је корист коју ће они имати увођењем јединствене релационе базе података очигледна. Процес миграције ће се одвијати по фазама.

– Прва фаза миграције је каталогизација, односно прикупљање података о постоје-

Радојла
Нешковић

Сервис за друге секторе

– ИТ је првенствено сервис за друге секторе, посебно за Сектор за остваривање права из ПИО, и ми настојимо да сваком захтеву изађемо у сусрет на најбржи и најквалитетнији начин. Трудимо се да све што је у домену наших послова, а рефлектује се на рад других сектора, буде максимално професионално урађено, посебно тамо где рад других зависи од нас – нагласила је директорка Радојла Нешковић.

ћим апликацијама. Друга фаза ће бити израда логичке и физичке архитектуре нове релационе базе, а трећа – миграција података у ту базу. Четврта фаза ће обухватити израду апликативних решења. Трудимо се да радимо у веб-технолозијама тако да ће подацима, у циљу претраге, уноса, ажурирања, моћи да се приступа уз помоћ веб-претраживача. Овај процес подразумева и едукацију кадрова за рад у новим технолозијама, па је у току обука запослених за Oracle и Microsoft производе која ће омогућити њихово учешће у миграцији и најрационалније коришћење набављене опреме – наглашава Радојла Нешковић.

Када је реч о аутоматизацији целокупног пословног поступка, коју захтева процес модернизације, наша саговорница каже да су у току припреме за Документ менаџмент систем (ДМС) који представља скуп програма за унос, праћење и архивирање електронских и папирних докумената у базу података. Он ће у почетку обухватати поједине процесе, а касније ће и сви пословни поступци бити потпуно аутоматизовани. Циљ је да се, када грађанин дође на шалтер и преда захтев у папирном облику тај документ скенира и све наредне обраде раде електронски до момента издавања решења.

– Документ менаџмент систем ће се ослањати на постојећи систем скенирања и архивирања и омогућиће да се оно што је до сада прикупљено користи на најбољи могући начин. Документа ће се скенирати на шалтеру и од тог момента ће се користити само у електронском облику који

ће свима бити доступан кроз ДМС. Тако ће документ пролазити кроз све пословне процесе – од завођења и обраде, до коначног решења или неког другог документа. На тај начин ће се олакшати рад запослених и, што је за грађане најважније, знатно убрзати цео поступак остваривања права из ПИО.

Сви подаци прикупљени кроз обраду докумената, објашњава директорка ИТ сектора, чуваће се у тој јединственој релационој бази, а документ који се обради и трајно архивира, врло једноставно ће, по потреби, моћи поново да се врати у рад.

Фонд ПИО, као важан сегмент државне управе, мора да има и брзу и квалитетну комуникацију са осталим институцијама:

– Осим што имамо добру размену података са РЗЗО, што је један од ретких примера такве размене између две институције, планирамо да се на сличан начин повежемо и са осталим институцијама са којима постоји потреба размене података, као што су Пореска управа, МУП, АПР и други. Желела бих да нагласим да се претходних година није довољно улагало у апликативни развој ни по питању кадрова и њихове обучености, ни по питању увођења нових технологија. У међувремену смо имали и прилично одливање кадрова, па су запослени који сада раде на развоју апликација максимално ангажовани и, да би се њима олакшао рад, потребно је што пре кренути у процес миграције података – рекла је на крају Радојла Нешковић, директорка Сектора информационо-технолозија у РФ ПИО.

Милена Јовановић

Јован Кркобабић поново председник

На изборној седници Скупштине Савеза пензионера Србије, одржаној 16. маја, у Београду, за првог човека најбројније пензионерске организације једногласно је изабран досадашњи председник, др Јован Кркобабић, потпредседник Владе Србије и председник ПУПС-а. Скуп је отворио Драгослав Ђукановић, председник Управног одбора РФ ПИО, председавао је

Др Јован Кркобабић, Ђуро Перић и Драгослав Ђукановић

Гости и учесници

Ђуро Перић, председник ГО пензионера Београда, а седници су присуствовали помоћник министра за рад и социјалну политику, Зоран Милошевић, државни секретар у овом министарству, Радина Тодовић, директор РФ ПИО, Драгана Калиновић, директор Филијале РФ ПИО за град Београд, Весна Стојановић, и бројни други гости. У раду Скупштине учествовало је 66 делегата (од укупно 69), који су изабрали и заменика председника – Ђуро Перића, као и два потпредседника, Милоша Ненадића и Миrolуба Станковића. Захваљујући присутнима на још једном указаном поверењу, др Јован Кркобабић је нагласио да су пензионери до пре шест година били потпуно маргинализовани иако су управо они стварали културна и материјална добра Србије.

– А данас су пензионери популација која има своје представнике у влади, парламенту, бројним управним одборима и институцијама. Општа привредна криза, веома тешки материјални услови и друге потешкоће спречили су да се, упркос предузетим активностима, уради и много више, односно све што је намеравано – рекао је потпредседник владе и нагласио да само ако пензионери буду јединствени, то могу и да остваре преко Партије уједињених пензионера.

Дискутујући о материјалном положају пензионера делегати су нагласили да је током четворогодишњег периода Савез пензионера Србије радио на побољшању материјалног и социјалног положаја ове популације и спровео велики број хуманитарних акција. Преко својих представника у ПУПС-у и у сарадњи са органима власти на нивоу Републике, градова и општина, СП Србије је обезбедио једнократне дотације, помоћ у прехранбеним производима, као и бесплатан превоз. Закон о изменама и допунама Закона о ПИО даље је стабилизовао однос државе према пензионерима, а пензије уредио према економским параметрима наше земље и ММФ-а.

Учесници Скупштине су подсетили да су пензије на основу Уредбе Владе Србије из 2008. године увећане за 10 одсто, и наглашено је да се оне од тада усклађују са зарадама у јавном сектору. Лане је исплаћена помоћ од 5.000 динара коју је добило више од 1.350.000 пензионера. Одлуком АП Војводине одређена количина прехранбених производа је додељена пензионерима у овој покрајини, а одлуком Скупштине града Београда више од 70.000 прималаца најниже пензије добило је и у 2009. и 2010. по 16.000 динара. ГОП Београда је најугроженијим пензионерима главног града поде-

лио помоћ у укупном износу од 6.739.757 динара. Удружења су била активно ангажована и приликом пријављивања пензионера за одлазак на бесплатан опоравак у бањама преко РФ ПИО, а поред организовања бројних туристичких путовања и излета до сада су одржане и три Олимпијаде спорта, здравља и културе трећег доба. У извештају о раду Савеза поменуто је и добра сарадња са листом „Глас осигураника“ који је континуираним извештавањем о темама значајним за пензионере допринео њиховој бољој информисаности.

На седници је, када је реч о проблемима, поред превазилажења и даље тешког материјалног положаја пензионера, највише било говора о томе да су многа удружења ускраћена за адекватан простор, те да је члановима некад отежано чак и обављање основних активности. Напоменуто је да су удружења и Савез већ учинили низ корака у вези са прикупљањем документације о имовини пензионера и правном регулисању питања везаних за коришћење пословног простора и да ће се и даље настојати да се овај проблем реши. Савез пензионера Србије ће наставити и успешну сарадњу са РФ ПИО, која се посебно огледа кроз рад представника Савеза у Управном одбору Фонда. С обзиром на то да се већи део старије популације суочава са бројним препрекама у вези са здравственом заштитом, представници Савеза у Управном одбору и органима РЗЗО ће се, као и до сада, залагати за изједначавање приватне и државне здравствене заштите, као и за проширење листе лекова који се издају о трошку осигурања. Чланови Савеза пензионера Србије ће и у наредном периоду наставити да, преко бројних институција и организација, решавају проблеме с којима живе пензионери, наглашено је, поред осталог, у плановима за предстојећи период.

Ј. Оцић

Изградња социјалних станова у Крагујевцу

У блоку „Авала“, у крагујевачком насељу Аеродром, у току је изградња стамбеног комплекса од 24 стамбене јединице које су намењене социјалном становању. Укупна вредност овог објекта је око 620.000 евра, а средства су обезбеђена из фонда ИПА 2008 Европске уније, у оквиру пројекта „Подршка избеглим и расељеним лицима у Србији“.

Кроз програм становања у заштићеним условима, петнаест станова ће путем конкурса бити додељено интерно расељеним и социјално угроженим породицама, док ће остатак бити издат у закуп под непрофитабилним условима. У поткровљу овог објекта биће изграђено и шест атељеа.

Циљ овог програма је расељавање колективних центара у којима тренутно живи око 250 избеглица и интерно расељених лица. Проблем расељавања колективних центара паралелно се решава и кроз друге програме, као што су откуп сеоских домаћинстава и подела грађевинског материјала, како би се овим људима створили основни услови за живот и омогућило брже интегрисање у локалну заједницу.

Са овом зградом, град Крагујевац у блоку „Авала“ располаже са укупно 160 станова који су намењени социјалном становању, а Градска стамбена агенција конкурисала је код Европске банке за развој са пројектом изградње још 150 станова, чиме би градња на овој локацији била у потпуности заокружена.

Центар за информисање, едукацију и саветовање младих

Канцеларија за младе града Београда отворила је средином маја први центар за информисање, едукацију и саветовање омладине под називом „Info room“. Центар је покренут у циљу систематизованог пружања услуга које су потребне младима, као што су бесплатна употреба рачунара, интернета, обезбеђивање едукације из области рачунара и страних језика, а они који буду желели пролазиће и обуку у писању ЦВ-ја.

„Info room“ је смештен у Улици 1300 каплара 2 (бочни улаз задужбине Илије М. Коларца), а у њему ће студенти добијати и бесплатну правну помоћ.

Војвођанска влада о запошљавању

На 90. седници Владе Војводине, 18. маја ове године, донет је закључак да ће на конкурсима на којима се покрајинска администрација јавља као послодавац особе са инвалидитетом (ОСИ) имати предност приликом сваког запошљавања.

Војвођанска Влада је ову одлуку донела након усвајања Информације о предлогу извршења обавезе запошљавања особа са инвалидитетом од стране АП Војводине као послодавца. Том приликом је истакнуто да је, према незваничним анализама примене Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању ОСИ у Војводини, удео јавног сектора у повећању броја запослених особа са инвалидитетом лањске године износи само шест одсто. Такође је утврђено и да је далеко више примењивана она друга могућност коју дозвољавају законске одредбе, а то је да се уместо пријема инвалида у радни однос, уплате финансијска средства у Фонд солидарности Републике Србије.

Покрајински секретаријат за рад, запошљавање и равноправност полова пратиће и даље ситуацију у овој области, али ће и подстицати примену Закона о професионалном оспособљавању и запошљавању особа са инвалидитетом кроз њихово запошљавање у јавном сектору.

250.000 људи чистиће Србију

Акција великог пролећног спремања под називом „Очистимо Србију“ биће организована у суботу, 4. јуна. У акцији ће учествовати и око 250.000 волонтера који ће, према очекивању људи у главном штабу ове манифестације, премашити прошлогодишње резултате. Учесће у великом спремању Србије отворено је за све заинтересоване грађане који могу сами да пријаве и локацију која би, по њиховом мишљењу, требало да буде очишћена.

Завршен конгрес у Врњачкој Бањи

Овогодишњи, трећи по реду, Међународни конгрес бања, одржан 17. и 18. маја, у Врњачкој бањи за два дана трајања окупио је 200 учесника из области бањског туризма. Организатор је било Удружење бањских и климатских места, а покровитељ Владе Србије – Сектор туризма Министарства економије и регионалног развоја.

Према речима секретара Удружења бања, Владана Вешковића, на конгресу су обрађене значајне теме и извучене поуке из искустава Аустрије и Словеније. Било је речи о побољшању стандарда наших бања са посебним акцентом на здравствени туризам, и посебно о улози климатских места у стратегији домаћег развоја. Разматран је и Закон о бањама који је предлаже Удружење бањских и климатских места Србије. Председника Удружења, др Дејан Станојевић, на конгресу је учурио повељу општини Аранђеловац поводом 200 година постојања Буковичке Бање.

Просечна нето плата 39.298 динара

Просечна нето зарада у априлу ове године износи 39.298 динара и када се упореди са просечном зарадом без пореза и доприноса у марту, номинално је већа за 9,8 одсто, а реално за 8,6 одсто.

Просечна бруто зарада у Србији исплаћена у априлу 2011. године износи 54.532 динара и номинално је за 9,9, а реално за 8,7 одсто виша од мартовске.

Просечна нето зарада исплаћена у априлу 2011. године у Србији, у односу на просечну нето зараду исплаћену у априлу прошле године, номинално је већа за 12,4, а реално је мања за два одсто.

Кадрил са Европом

У петак, 20. маја, тачно у подне, 1116 новосадских матураната заплесало је испред Градске куће кадрил, у оквиру међународне манифестације „Плес са Европом – матурантска парада 2011“.

Да и овогодишњи наступ Новосађана, пети по реду, буде младалачки лепшав а кораци кадрила увежбани, побринули су се чланови плесног клуба „Болеро“. Плесали су млади Европе у многим градовима, али само су Новосађани, захваљујући сарадњи са Градским удружењем за борбу против дијабетеса, заплесали и против ове болести, све присутније чак и међу најмлађима. О томе колико је ово било ефектно говори и податак да је фотографија „Плесом против дијабетеса“ објављена на интернет страници Међународне дијабетолошке асоцијације.

Сајам запошљавања у Ужицу

Национална служба за запошљавање – Филијала у Ужицу организовала је 12. сајам запошљавања на коме је 21 послодавац понудио 140 слободних радних места. Највећа потражња била је за угоститељским радницима, с обзиром да се у ужичком крају налазе значајни туристички центри са великим бројем предузећа из области угоститељства и туризма.

По речима Татјане Костић, директорке филијале НСЗ у Ужицу, досадашњи сајмови запошљавања показали су се као најбољи начин успостављања контакта између оних који нуде и оних који траже посао. Тако незапослене особе у једном дану могу да конкуришу код више послодаваца, а послодавци имају прилику да дођу у контакт са више десетина кандидата за понуђена радна места.

Структура оних који трагају за радним местима је веома шаролика, од младих који су тек завршили школовање, до оних који су неколико деценија радили пре него што су проглашени за технолошки вишак. На подручју шест општина Златиборског управног округа на евиденцији незапослених је око 12 хиљада особа, од тога скоро половина у Ужицу.

Исплата пензија

Исплата другог дела априлске пензије корисницима из категорије запослених почела је 25. маја.

Бившим пољопривредницима други део априлских припадности исплаћује се од 20. маја, а самосталци ће своје целе мајске пензије примити 2. јуна.

Лесковац: лакше до омбудсмана

Лесковчанима ће бити олакшан приступ Заштитнику грађана успостављањем електронске везе са запосленима у његовој канцеларији. Пројектом, који ће у наредних 16 месеци финансирати Влада Норвешке, планирано је да се компјутери са опремом за видеокомуникацију нађу у библиотекама 10 градова Србије, међу којима је и Лесковац. Кроз партнерство Заштитника грађана и града Лесковца грађанима ће бити омогућена делотворнија заштита права, али и побољшање рада јавне администрације. Заинтересованима ће на једном месту, директном комуникацијом, бити пружана помоћ приликом састављања притужби омбудсману или ће добијати стручни савет којим органима да се обрате ради решавања проблема. Током јуна месеца они ће моћи и да лично разговарају са Заштитником грађана. Такви сусрети биће уприличени и током реализације пројекта о чему ће јавност бити благовремено обавештавана.

Простор за активности ОСИ у Бору

Центар за самостални живот особа са инвалидитетом и Клуб за спорт и рекреацију инвалида добили су нове просторије у Бору. Оне се налазе у Новом градском центру, а уступиле су их на коришћење општина Бор и Јавно стамбено предузеће. Просторије су намењене за редовне активности удружења ОСИ, спортска такмичења а, уколико буде могуће, и за дневни боравак инвалида.

НАЈСТАРИЈИ И ПОТРОШАЧКО ДРУШТВО

Високе цене и јефтине вредности

По последњим подацима, потрошачке цене у априлу 2011. више су у просеку за 1,1 одсто у односу на мартовске и да је њихов највиши раст забележен у областима становања, транспорта и здравства. Бавимо ли се даље статистиком, поређења говоре да су у односу на прошлогодишњи април потрошачке цене порасле за 14,7 процената, док су односу на децембарске више за 6,7 одсто. Због тога се често чује питање како свакодневно живе пензионери, колико њих има само за најосновније потребе, а колико и за нешто више, односно да ли су препознати као циљна потрошачка група у предузећима и маркетиншким агенцијама, да ли је и колико најстарија популација интересантна стручњацима за рекламу. У фокусу потрошачког друштва су младост, лепота, и то спољашња, а вредности које човек стиче с годинама, попут искуства и мудрости, су заостављене. Дизајн многих производа и амбалаже је упечатљив и допадљив младима, али неретко делује агресивно на старије особе. Ситна слова и бројеви не само на ценама, него и на декларацијама и упутствима свих производа, чак и лекова, тешко су читљива и онима са оштрим видом. Јасно је да не само да није изграђена култура односа према старењу и старости, већ је реч и о дискриминацији старих (старизму) са којом се не суочава само Србија, него и цео свет.

Нашим пензионерима ни пијаца одавно више није омиљено место куповине на коме се

пазари код „својих“ продаваца (земљорадника) и где се пензионери сусрећу и друже са пријатељима, већ место где се лута од тезге до тезге да би се пронашло јефтино а иоле квалитетно поврће и воће. Старији житељи се данас снабдевају у СОС продавницама, ређе у супермаркетима, у којима троше новац на неопходне артикле само ако су на такзваној акцији и у данима намењеним за попусте. У понудама туристичких агенција и аутобуских превозника има популарних цена за пензионере, а и поједини хотели предвидели су повољности за старију популацију. Символичан број лекарских ординација поседује теренску службу за слабо покретне и непокретне особе. Међу онима који имају посебне, умањене цене за пензионере можда су најбројнији фризерски салони, а снижења за најстарије суграђане нуде и продавнице техничке робе.

У погледу олакшица које су омогућене старијим особама, у Србији убедљиво предњачи Београд. Београђани старији од 65 година користе градски превоз бесплатно; уз чланску карту 65 плус могу да без плаћања изнајмљују књиге из фонда Библиотеке града; обезбеђено им је да се без новчане на-

докнаде рекреирају на базенима Градског центра за физичку културу, а ЈКП Инфостан омогућава и до 50 одсто попушта пензионерима са најнижим примањима. Они, такође, могу путовати возом по повлашћеним ценама, али ЈАТ не даје никакав попуст на карте за старије особе. Преко РФ ПИО, под одређеним условима, пензионерима је омогућен и бесплатан десетодневни одмор у једној од 25 српских бања.

Удружења пензионера предузимају бројне активности ради побољшања живота старих, те поред хуманитарног рада, организују излете и краћа путовања за своје чланове. Један број банака је увео и кредите за старије, али листа олакшица и погодности се ту негде и завршава.

Пожељно би било да се предузећа у Србији у својим маркетинг стратегијама и стратегијама сегментације тржишта више усредсреде на пензионере као циљну групу, и сете шта значи разумевање за клијента. А истраживања у овој области су показала да један посто повећања емпатије за клијента даје 16,45 процената већу финансијску добит.

Јелена Оцић

ИВАЊИЦА

Одрасли у клупама

Основна школа „Милинко Кушић“ у Ивањици једна је од 40 школских установа у нашој земљи која ће се укључити у развој модерног, функционалног система образовања одраслих. Пројекат под називом „Друга шанса“ заједно спроводе Европска унија и Министарство просвете и науке Владе Републике Србије, а новац за то обезбеђује се из кредита Светске банке.

Акција „Друга шанса“ организује се у Ивањици са циљем да се

бар ублажи проблем, јер су у овој општини евидентирани 5.843 особе са завршених шест и 982 особе са само два разреда основне школе. Просветни радници који су укључени у реализацију овог пројекта били су на едукативном семинару.

Образовање одраслих намеће се као потреба, имајући у виду чињеницу да је готово половина становништва у Србији неписмена и да се број деце из године у годину смањује.

М. П.

Изабрано ново руководство

У сали Градског удружења пензионера Крагујевца, 13. маја, одржана је Изборна скупштина будући да је досадашњем председнику ове организације и члановима руководећих тела истекао четворогодишњи мандат.

Функцију председника Градског удружења пензионера Скупштина је поверила Ратку Томашевићу, професору филозофије и дугогодишњем активном члану овог удружења. Томашевић је својевремено био директор неколико крагујевачких школа, а тренутно је одборник у актуелном сазиву градског парламента. За потпредседницу Градског удружења пензионера у наредне четири године изабрана је Јелена Живковић, економиста по струци, која је радни век провела у крагујевачком огранку предузећа НИС Југопетрол.

Од 55 делегата, чланова Скупштине, седници је присуствовало 36 представника месних одбора ове организације. Делегата

ти су изабрали и нове чланове Надзорног одбора Удружења, док ће састав новог Извршног одбора бити познат накнадно.

Након дискусије о текућим

питањима везаним за функционисање организације, присутни представници месних одбора су, поред осталих одлука, усвојили и Пословник о раду Скуп-

штине, Извештај о раду и финансијском пословању Удружења за 2010, као и финансијски план за 2011. годину.

Милош Сантрач

НИШ

На опоравак 353 пензионера

На бесплатан десетодневни опоравак у пет српских бања кренуће 353 нишка пензионера. То је предвиђено Споразумом који су парафирали председник Удружења пензионера Ниша, Мирољуб Станковић, и директор нишке филијале Фонда ПИО, Си-ниша Васић.

Највише је старосних пензионера (211), уживалаца породичних пензија је 68, инвалидских 62, самосталних 11, док је само један из редова пољопривредника.

Највећи број (160) опорављаће се, уз комплетан медицински третман, у две топлічке бање (Пролом и Луковска), 80 ће боравити у Сијаринској бањи, 70 у Сокобањи, док ће 43 пензионера уживати у благодетима Нишке бање.

С. Н.

БАЈМОК

Савременији геронтолошки клуб

У месној заједници Бајмок, 19. маја, свечано је отворен реновиран Геронтолошки клуб, а уједно је потписан и протокол о сарадњи између Геронтолошког центра Суботица и Европске социјалне мреже. Реновирање Клуба у Бајмоку је још један доказ да се Геронтолошки центар Суботица, као институција, према старим особама односи са уважавањем и пружа широк дијапазон услуга различитим профилима корисника. У реновирање Геронтолошког клуба у Бајмоку, које је реализовано у склопу ИПА пројекта са Мађарском „Панонска нега“, Министарство за рад и социјалну политику и Геронтолошки центар Суботица уложили су по 800.000 динара.

Ј. О.

ВИШЕ ПОСЕТИЛАЦА НА ОВОГОДИШЊЕМ ПОЉОПРИВРЕДНОМ САЈМУ У НОВОМ САДУ

Продато око 300 трактора

Излагачи пољопривредне механизације најавили да ће наредне године дуплирати понуду

Према речима Горана Васића, генералног директора Новосадског сајма, на овогодишњем 78. Међународном пољопривредном сајму, на коме је учествовало око 1.500 излагача из 60 земаља, било је за 10 до 15 одсто више посетилаца и 15 одсто више излагача него лане. Наиме, за осам сајамских дана ову манифестацију обишло је око 300.000 људи.

Успешни су били и многобројни заступници компанија које продају пољопривредну механизацију, јер је продато више од 300 трактора, а домаћи произвођачи и увозници пољопривредних машина понудили су посетиоцима сајма све оно што је из ове области најактуелније у Европи. Пољопривредни сајам у Новом Саду је и једини у региону ове године забележио раст, а многи излагачи механизације најавили су да ће наредне године дуплирати свој изложбени простор. Директор Горан

Васић је нагласио да је и изложба стоке, која је стуб ове манифестације од њеног настанка, била лепша и квалитетнија од прошлогодишње. По његовој оцени, земља партнер 78. Пољопривредног сајма – Португалија донела је посебну атмосферу и топлину на сајмиште.

Међународни пољопривредни сајам посетили су и бројни домаћи и страни званичници и привредници. Отварајући овогодишњу манифестацију, председник Борис Тадић је најавио да ће Влада Србије у наредном периоду системским буџетским мерама подстаћи интензивирање инвестиција у области пољопривреде и прехранбене индустрије. А Бојан Пајтић, председник покрајинске Владе,

је боравећи на сајамској приредби заједно са Снежаном Репач, директорком Фонда за развој Војводине, потписао четири од укупно 50 до сада одобрених кредита за дугорочно финансирање пољопривредника.

Конгресне активности на сајму су и ове године биле знатне, а пословни свет је био присутан и на стручном делу ове најмасовније регионалне пољопривредне манифестације. То је претходних година резултирало и већим бројем инвестиција у агробизнису Војводине, о чему говори и изјава Бранислава Бугарског, директора ВИП фонда, на скупу „Потенцијали за инвестирање у агробизнис сектор Војводине“. Бугарски је изјавио да тренутно у покрајини послу-

је 45 страних компанија које су у агробизнис инвестирале око две милијарде евра и запошљавају око 12.000 људи.

Већ по традицији, на сајму је оцењиван и квалитет прехранбених производа, а овогодишњи добитник највећег признања – пехара Апсолутног шампиона квалитета, поново је компанија „Дијамант“ из Зрењанина, јер су сви оцењивани производи наше највеће уљаре добили златне медаље, као и прошле године.

Одржане су и многобројне пратеће манифестације Пољопривредног сајма – Избор за мис, Такмичење у спретности у војњи трактора, Међународно такмичење снагатора итд., а организоване су и наградне игре за посетиоце који су купили улазницу. Најсрећнији међу добитницима били су Слободан Стевановић из Лесковца, који је освојио главну премију, трактор „Беларус 320“, поклон компаније „Агропанонка МТЗ Финке“ из Новог Сада, и Зоран Габрић из Суботице, који се „поновио“ сејачицом „Сфогиа“ коју је му је даривала компанија „Ваит“ из Новог Сада.

Земља партнер наредног Међународног пољопривредног сајма биће Аустрија.

Мирислав Мектеровић

ПРЕКО ЈАВНИХ ПОЗИВА НСЗ

У Војводини до маја запослена 2.422 лица

Реализацијом јавних позива Националне службе за запошљавање – „Прва шанса 2011“, „Стручна пракса 2011“, обукама за потребе послодавца и samozапошљавања, отварањем нових радних места, јавним радовима и запошљавањем особа са инвалидитетом, у Војводини су до краја априла ове године запослена 2.422 лица, и донете су позитивне одлуке за још 3.807 незапослених. А по овом основу је, према речима Владимира Срдића, директора Покрајинске службе за запошљавање, досад утрошено 375 милиона динара.

Према подацима Покрајинске службе за запошљавање, кроз јавне пози-

ве Покрајинског секретаријата за рад, запошљавање и равноправност положаја за субвенционисање отварања нових радних места и samozапошљавање до 12. маја примљена су 2.084 захтева за 3.085 радних места. Национална служба за запошљавање потписала је у овом периоду споразуме са 35 општина у Војводини које су се укључиле у спровођење мера активне политике запошљавања на локалном нивоу, за шта су локалне самоуправе у Покрајини, у складу са својим акционим плановима, издвојиле 157 милиона динара. За ту намену из републичке касе ће добити још 167 милиона динара.

М. Мектеровић

„Фер производ” за повећање тржишне конкурентности

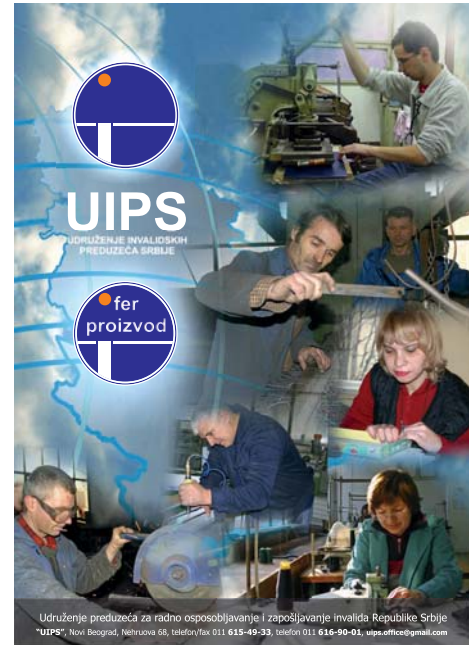
Бранка Тотић, директорка Завода за интелектуалну својину, уручила је почетком априла, у Привредној комори Србије, исправу о колективном жигу Мирославу Велимировићу, директору Удружења предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом (УИПС). Ова свечана промоција робне марке УИПС-а под називом „Фер производ” је финализација заједничке активности Привредне коморе Србије и Регионалне привредне коморе Зрењанин, која је партнерски са УИПС-ом реализовала пројекат „Израда студије изводљивости за успостављање робне марке ‘Фер производ’ за производе и услуге инвалидских предузећа”. Пројекат је финансирала Европска унија преко Европске агенције за реконструкцију, а подршку су пружили Министарство рада и социјалне политике, Министарство економије и регионалног развоја и Покрајински секретаријат за рад, запошљавање и равноправност полова.

Мирослав Велимировић је рекао да очекује да ће постојане колективне робне марке „Фер производ” деловати подстицајно и мотивишуће на бржи развој и повећање конкурентности предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање

ОСИ у Србији. Специфичност овог колективног жига је и у томе што се њиме обележава више од 280 различитих врста робе и око 90 услуга разврстаних у 27 класа у складу са Међународном класификацијом делатности – тзв. Ничанским аранжманом, за 36 предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида. Увођење ове робне марке допринеће подизању свести о заједништву ових предузећа и даљем јачању УИПС-а, али и подизању квалитета њихове робе и услуга, јер су прихватањем Правилника о колективном жигу чланице Удружења прихватиле и одговорност да се на тржишту појављују са квалитетним производима и услугама.

Због тога је предвиђено да ова предузећа у оквиру својих планова развоја утврде програме подизања нивоа производње, да усвоје систем обезбеђења квалитета и да унапреде маркетинг. С друге стране, ознака „Фер производ” означава чланове УИПС-а као поуздане и коректне partnере на тржишту и шаље купцу поруку да куповином ових производа подржава особе са инвалидитетом које су запослене и активне.

Из Регионалне привредне коморе Зрењанин поручују да сви грађани који купе производе са овом ознаком помажу и ново за-

пошљавање особа са инвалидитетом. Предвиђања су да се у року од две до три године од продаје „Фер производа” може остварити додатни приход за запошљавање од 140 до 250 особа са инвалидитетом у предузећима УИПС-а.

Мирослав Мектеровић

ИНОВАЦИЈА ЗА НАДАРЕНЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Свирање уз помоћ робота

На првом музичком фестивалу „Хартс ин хармони” који ће се, од 16. до 20. јуна, одржати у Новом Саду, наступаће и особе са инвалидитетом, а у музицирању ће им помагати музички роботи које је конструисао амерички виолиниста и композитор Курт Кобл.

Кобл је почетком маја поклатио деци са инвалидитетом из школе „Милан Петровић” из Новог Сада и њиховом инклузивном хору „Исон” робота, који ће бити представљен на поменутој међународној музичкој манифестацији. Према речима америчког виолинисте и конструктора, суштину рада овог робота чини низ перкусионистичких инструмената који стварају звук преко контролне табле и оптичких и светлосних сензора, и на тај начин се особама са инвалидитетом омо-

гућава да уживају у звуку и да померају границе своје музикалности.

На идеју да конструише музичког робота Кобл је дошао настојећи да помогне једном свом младом пријатељу који је јако волео музику, али није могао да свира због квадриплегије. Да би произвео ова-

квог робота, сада му је потребно мање од месец дана, а планира и да прошири број музичких инструмената на којима ће особе са физичким и менталним сметњама моћи да свирају.

На фестивалу „Хартс ин хармони” ће, осим инклузивног хора „Исон”, наступити хор музичке школе „Исидор Бајић” из Новог Сада и хорови школе „Јосиф Маринковић” из Вршца и „Јован Јовановић Змај” из Сремске Каменице, које су партнери фестивала. У програму ће учествовати и певачи из Хрватске, Мађарске, Немачке и Шпаније, а након тродневне радионице, 19. јуна ће око 150 извођача одржати велики завршни концерт на Тргу Слободе у центру Новог Сада.

М. Мектеровић

ЧАЧАК: КОЛО СРПСКИХ СЕСТАРА ГРАДИ КУЋУ ЗА СИРОМАШНУ ПОРОДИЦУ

Вујовићи добијају кров над главом

Милан Вујовић, грађевински радник из села Качулице, започео је пре неколико година градњу куће на својој очевини али га је смрт спречила у настојању да породици обезбеди боље услове за живот. За собом је оставио супругу Равиојлу и две малолетне кћерке, без икаквих прихода и у влажној уцерици. После Миланове смрти породица је добила још једној члана, јер је старија кћерка Бојана, иначе одличан ђак Машинско-саобраћајне школе, прошле године добила девојчицу Јулију. Млада мајка није прекинула школовање, а највећи део бриге о детету презузела је Равиојла, на чија је нејака плећа пао терет издржавања породице. Кад год има посла, она ради у надници, а добро јој дође и помоћ чачанског одбора Кола српских сестара.

Уз велику помоћ медија, бео-

градских и локалних, ова организација је зимус почела акцију прикупљања средстава за завршетак породичне куће у Качулицама. Први се у акцију укључио Радомир Тресач, грађевинац и отац двоје деце из Остре, који је био спреман да бесплатно,

са још неколико колега, изведе радове. Прича о тешком животу четворочлане породице подстакла је и власнике неколико грађевинских и других предузећа, који су обезбедили материјал и уступили механизацију, а јавили су се и добровољци за

рад на градилишту. Радови су почели после Ускрса, а објекат ће ових дана бити под кровом.

– Поносни смо због онога што смо до сада урадили. Ово је једна од наших највећих акција, која је објединила људе добре воље и показала да солидарност још постоји – каже председница чачанског Кола, Бојана Јакшић.

Радомир Тресач, предводник екипе радника, и грађевински инжењер Живорад Богосављевић, који је узео годишњи одмор да би помогао знањем и искуством, процењују да ће се Вујовићи до септембра уселити у нову кућу. Инвеститор и извођачи радова апелују на предузећа и хумане појединце да новим прилозима у грађевинском материјалу и новцу допринесу што бржем окончању ове не свакидашње и корисне акције.

Д. Ч.

НИШ

Обука за радно место

Двадесет чланица Удружења самохраних мајки из Ниша похађа ових дана обуку за персоналног асистента. Реч је о пројекту „Сервис персоналне асистенције за децу и младе са инвалидитетом“, који финансира Фонд за отворено друштво из Београда. „Настава“ траје два и по месеца а предавачи су, поред осталих, и професори са Медицинског факултета.

После завршене обуке четири полазнице ће добити посао персоналног асистента, док ће се њих 13 запослити путем јавних радова.

До сада је, како каже Мирослава Јовановић, председница Удружења самохраних мајки у Нишу, 50 чланица завршило обуку за геронтодомаћице, док 10 приводи крају обуку за неговатељице. **С. Н.**

СВРЉИГ

Служба за помоћ у кући

Центар за социјални рад у Сврљигу до 30. септембра ове године реализоваће пројекат Министарства рада и социјалне политике „Служба за помоћ у кући“, вредан два милиона динара, којим је обухваћено 150 старих особа о којима нема ко да се брине. Наиме, од 1. априла ове године 10 геронтодомаћица у сврљижким селима и у самом граду свакодневно обилази ову категорију лица и пружа им неопходну помоћ.

Према речима Весне Недељковић, директорке Центра за социјални рад у Сврљигу, најтраженије услуге су: чишћење, кување, помоћ у пољопривредним радовима, доношење лекова и намирница... Домаћице

полако постају и најмилији род. Оваква помоћ је добродошла јер је становништво сврљижког краја углавном старачко – око 65 одсто је већ зашло у седму

деценију живота. Највише посла има у селима Периш, Варош, Грбавче, а за који дан почеће да ради и 10 медицинских радника који ће, кроз јавне радове, такође бити на услузи старим и болесним особама у овом крају.

Само у прошлој години социјалне услуге и мере Центра за социјални рад у Сврљигу користило је 2.226 лица.

С. Ђ.

Министар у посети

Сврљижки крај је, 19. маја, посетио Расим Љајић, министар рада и социјалне политике, који је у Центру за социјални рад разговарао са мештанима о њиховим проблемима. Већина Сврљижана је од министра затражила једнократну новчану помоћ за лекове, а многи и посао.

Велико интересовање за сеоска домаћинства

У ваљевским агенцијама за промет некретнинама овог пролећа влада изнемајујуће велико интересовање за куповину сеоских домаћинстава. Купци су највише из околине Београда, а има их и из других крајева Србије и из иностранства. Мирослав Плавшић из агенције „Бонафидес“ каже да се у последње време у њиховој агенцији купују углавном мање стамбене јединице и сеоска домаћинства.

– Траже се сеоске куће са неколико хектара окућнице, у вредности од 12 до 15 хиљада евра. Купци су углавном млађи људи, а има и оних који продају станове у граду, купују повољно сеоско домаћинство да би им разлика у новцу остала за друге

потребе. Неки узимају повољне кредите са намером да подижу воћњаке. Највеће интересовање влада за села у подножју венца ваљевских планина: Лесковице, Таор, Ставе, Лелић, Брежђе, Вујиновачу, Совач, али

и за Бранковину, Буковицу, Јовању и друга – каже Плавшић, и додаје да су недавно продали једно сеоско домаћинство брачном пару из Русије.

Један од купаца са којима смо разговарали је и М. Ј. из

Младеновца. Милан је рођен у Швајцарској, има 29 година и, како каже, жели да купи сеоско домаћинство да би се бавио пољопривредом.

– Вратио сам се у Србију да би се окућио и бавио пољопривредом. Не привлачи ме рад у фабрици и затвореном простору са ограниченим радним временом. Некада сам са родитељима пролазио ваљевским крајем и ови предели су ми се јако допали. Погледао сам десетак домаћинстава, нешто од тога ми одговара, али још нисам донео коначну одлуку – објашњава Милан.

Можда све ово значи да живот почиње да се враћа у напуштена српска села.

М. К.

КЊАЖЕВАЦ

Отворен још један дом за старе

Са безмало 11.000 пензионера Књажевац је данас „најпензионерскија“ општина у Србији, јер је скоро сваки трећи њен становник пензионер. Поред Геронтолошког центра „Књажевац“, са 220 места, у општини је, 1. октобра прошле године, на Међународни дан старих, отворен и приватни дом за старе где сада борави 21 лице.

Прелепа Вила „Катарина“ у којој је нови објекат за смештај старих, са 28 лежачева у 10 соба и три апартмана, налази се на периферији Књажевца, у правцу Сокобање. Вилу окружују ливаде и шума па место одише миром и тишином, а у подножју је и базен који станари дома користе за хидромасажу.

– Трудили смо се да све буде у складу са светским стандардима – каже власница, Лидија Ђурић, наглашавајући да је све прилагођено особама у инвалидским колицима и по прописима које налаже Министарство рада и социјалне политике.

Бригу о здрављу корисника, хигијени, добром изгледу, психолошком стању, расположењу и исхрани 24 сата воде добро обучени кадрови – медицинско особље и неговатељице.

Иначе, брига о старима има дугу традицију у књажевачком крају. Први дом за стара и изнемогла лица изграђен је још 1932. из средстава „Задужбине Николе Спасића“, београдског трговца родом из овог места. Данас Књажевац спада у ред општина са најнеповољнијом демографском структуром. Сваки њен шести становник је старији од 60 година.

Д. Ђорђевић

Сваки пети бесплатно у бању

За одлазак на опоравак и рехабилитацију у неко од бањских лечилишта о трошку Фонда ПИО, од 10.949 пензионера из општине Књажевац пријавило се 273 који су испуњавали прописане услове. Могућност да се бесплатно одмарају у бањама добило је 59 пензионера, а користиће је 55.

– Међу онима који ће ове године на опоравак о трошку Фонда ПИО највише је старосних пензионера из радног односа – 21, инвалидских је 17, породичних 13, из самосталних делатности три и један пољопривредник – каже Драгослав Милутиновић, секретар Општинске организације пензионера Књажевац.

Д. Ђ.

И ПЕНЗИОНЕРИ МОГУ ДА ПОДИГНУ КРЕДИТ КОД БАНАКА

Кратки рокови отплате, високе камате

Месечна рата је фиксна јер нема валутне клаузуле, позајмице се одобравају у износу од 50.000 до 300.000 динара, уз годишњу ефективну каматну стопу од 19 одсто

Да просечна пензија, која у Србији износи 22.224 динара, није довољна за иоле пристојнији живот, односно да једва достиже и за основно, чињеница је око које не треба посебно трошити речи, поготово када се зна да велики број пензионера не прима ни поменути просек већ знатно мање од тога (пољопривредни пензионери нарочито). Зато је за њих све што излази из оквира плаћања рачуна, куповине лекова и основних животних намирница непојмљив луксуз. Ипак, некад је просто немогуће избећи неки већи трошак, рецимо за поправку или евентуалну набавку кућног апарата, а кредит је за кориснике пензија углавном био „немогућа мисија“. Последњих месеци се то мало мења напоље, тако да и наши најстарији грађани ипак могу, уколико одлуче да им другог излаза нема, да подигну кредит код неколико банака. Ограничења, наравно, постоје и већина банака не одобрава позајмице онима који су старији од 74 године, али могућности су ипак нешто веће него раније, па ако вам године нису препрека и одлучите да можете (или морате) месечно да се одрекнете око четири хиљаде динара, није на одмет знати где можете да се обратите за позајмицу.

Сасвим је јасно да би старији грађани требало крајње монашки да живе да би банци могли да отплате кредит, али некада једноставно нема друге могућности. И банкари су очигледно

схватили ову чињеницу, а добро им је познато да су пензионери ти који први, на време и редовно измирују све своје обавезе, па су, уз обезбеђење свог новца, одлучили да омогуће позајмице и најстаријима. Поједине банке за ове „сениор кеш зајмове“ не траже било какву врсту гаранције осим административне забране на пензију у случају да се тај месечни приход не добија преко текућег рачуна у некој од њихових филијала. За неверицу је, али многе не узимају ни накнаду за обраду захтева. Код ових кредита месечна рата је фиксна јер нема валутне клаузуле. Могући ризик да старији клијент неће поживети до отплате последње рате, банка „Интеза“ је премостила кроз животну осигурање, које је код сениор кеш кредита урачунато у цену зајма.

То значи да је у случају евентуалне смрти корисника кредита његова породица растерећена плаћања обавеза на име преосталог дуга. Сениор кредите ове банке могу да добију пензионери који имају од 65 до 74 године, при чему зајам могу да враћају

од једне до три године. Кредити се одобравају у износу од 50.000 до 300.000 динара, уз годишњу ефективну каматну стопу од 19 одсто. Код зајма од 100.000 динара који пензионер узима на три године, фиксна месечна рата је 3.593 динара, тако да у тренутку отплате он заправо враћа 129.348 динара, јер поред 100.000 динара које добије на руке, мора да рачуна да ће отплаћивати још трећину више. У банци „Интеза“ кажу да је интересовање за сениор кредите велико, и да пензионери приликом подношења захтева треба да имају само личну карту и чекове од пензије за последња три месеца.

И „Опортјунити банка“ одобрава пензионерима кредите и ако нису њени клијенти, али уз административну забрану на пензију. Услов је и да у периоду отплате последње рате немају више од 72 године, што практично значи да, уколико је кредит на две године, у моменту подизања корисник не може имати више од 70 година. Номинална камата за ове кредите јесте 1,9 одсто месечно или 28 одсто годишње. Пензио-

нер који у „Опортјунити банци“ узме зајам од 75.000 динара, на двогодишњу отплату, месечно ће отплаћивати по 3.918 динара. Он ће тако поред 75.000 динара зајма, на име камате платити још 19.000 динара.

„Комерцијална банка“ нема посебну врсту сениор кредита, али клијент у моменту отплате последње рате не може да има више од 70 година. И ова банка, под истим условима као и свим осталим грађанима, пензионерима нуди кеш кредите без девизне клаузуле, у максималном износу до 800.000 динара, са роком отплате до 77 месеци. За пензионере који своје припадљности примају преко „Комерцијалне банке“ камата је 24,68 одсто годишње, а за остале 33,44 одсто, с тим да се после три године камата шестомесечно усклађује. Пензионер који није клијент ове банке мора да има кредитно способног жиранта. Ако има текући рачун у „Комерцијалној банци“ преко којег добија пензију, није му потребан жирант, али мора да приложи две бланко менице.

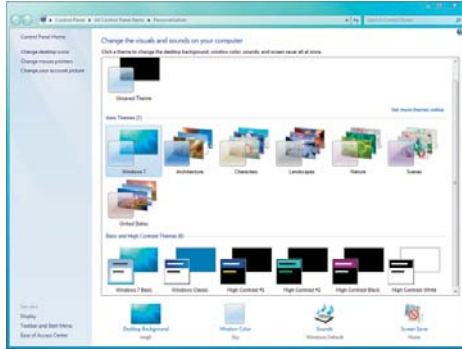
В. А.

РАЧУНАЈТЕ НА РАЧУНАРЕ

Таскбар (3)

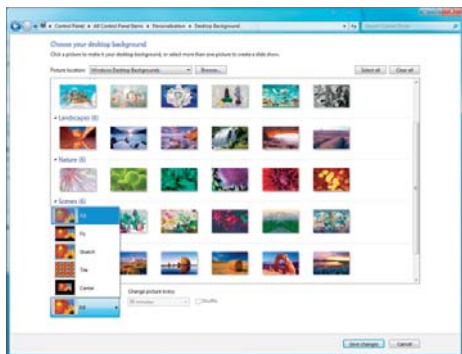
Подешавање карактеристика монитора, миша и звука

Када желимо да подесимо карактеристике монитора, миша и звука клинемо десним тастером миша у празан простор на

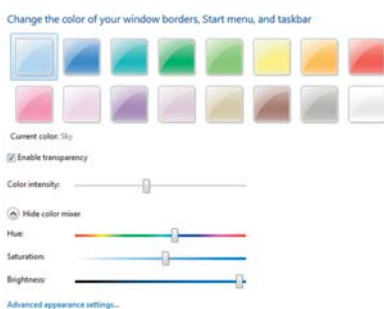
десктопу, па изаберемо опцију **Personalize**. На екрану ће се појавити прозор који се састоји из следећих опција:

1. Desktop Background – користимо је да изаберемо неку од понуђених слика из галерије да бисмо је поставили као позадину монитора. Када клинемо на дугме **Browse**, можемо да изаберемо било који цртеж или слику са рачунара. Уколико желимо да сли-

ка буде преко целог екрана, у пољу **Picture position** бирамо опцију **Fit**; ако слику желимо на центру, бирамо опцију **Center**. Избором опције **Tile** понављамо слику у њеној правој величини, док се не попуни екран.

2. Windows Color and Appearance – користимо је за подешавање боје позадине оквира прозора, боје оквира прозора, као

и за боју, врсту и облик слова оквира прозора. Кликом на **Show color mixer** појављују се следеће опције:

a) Brightness – користимо је да бисмо осветлили или потамнили боју оквира прозора;

b) Saturation – користимо је да бисмо појачали или смањили интензитет боје оквира прозора;

c) Hue – користимо је да бисмо мењали боје оквира прозора.

3. Sounds – користимо је за подешавање звука који, уколико желимо, може да прати све операције које извршавамо у оперативном систему Windows 7. Када отворимо ову опцију, на екрану ће се појавити прозор **Sound** који се састоји из три картице:

a) Playback – у овом одељку бирамо уређај који ће бити одговоран за пуштање звука и подешавамо његове карактеристике;

b) Recording – у овом одељку бирамо уређај који ће бити одговоран за снимање звука и подешавамо његове карактеристике;

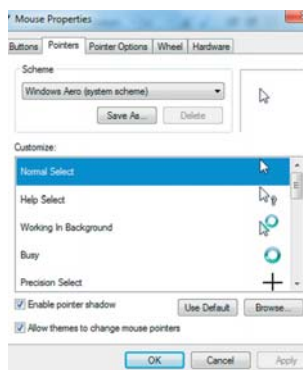
c) Sounds – у овој картици можемо да подесимо звуке који ће пратити одређене операције у оперативном систему Windows 7 (улазак у програме, отварање програма, затварање програма итд.).

4. Screen Saver – користимо је за заштиту екрана. Можемо да одаберемо већ готове анимације за **Screen Saver** или да сами упишемо текст који ће се померати по екрану. Из падајућег менија **Screen Saver** изаберемо жељену анимацију, а под опцијом **Wait** изаберемо колико минута ће рачунар да чека, уколико га не користимо, пре него што се покрене изабрана анимација. Уколико желимо да нам **Screen Saver** буде текст, из падајућег менија **Screen Saver** изаберемо опцију **3D Text**, па клинемо на дугме **Settings** и укуцамо текст који ће бити **Screen Saver**.

5. Change desktop icons – користимо је за постављање или уклањање основних икона из оперативног система Windows 7.

6. Change mouse Pointers – користимо је за подешавање рада миша:

a) Buttons – намештамо која ће типка на мишу бити активна, а

која пасивна, а то зависи од тога да ли радимо левом или десном руком. Овде намештамо и брзину којом можемо да клинемо;

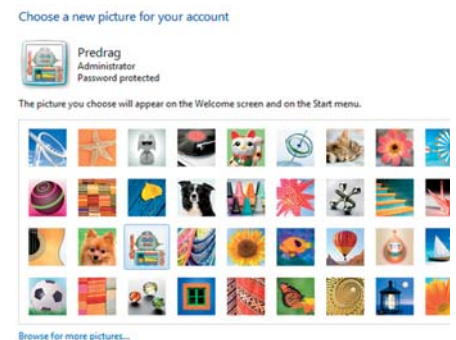
b) Pointers – у овој картици бирамо врсту стрелице која прати миша, тако што клинемо на тип стрелице која нам се допада, па клинемо на **OK**;

c) Pointer Options – у овој картици бирамо брзину померања стрелице и да ли желимо да стрелица оставља траг;

d) Wheel – у овој картици подешавамо брзину точића. У пољу **The following number of lines at a time** можемо да изаберемо колико ће се редова померити (скроловати) када померимо точић за један зубац;

e) Hardware – у овој картици видимо назив (ознаку) миша који смо инсталирали и можемо да подешавамо његове карактеристике.

7. Change your account picture – користимо је за избор или промену слике која прати наш кориснички налог.

8. Display – користимо је за подешавање резолуције и квалитета боја. Тако-

ђе можемо да погледамо информације о монитору и графичкој картици, као и да променимо фреквенцију рада монитора, то јест брзину приказивања слика. Што је фреквенција већа (85Hz – 100Hz), око се мање замара при дужем раду.

Наставиће се
Предраг Јовановић

Још траје пролеће

Мусака од младог купуса

(за 6 особа)

Време припреме: 60 минута

Састојци: 2 главице младог купуса, 3 главице црног лука, чен белог лука, 4 кашике уља, 3 јајета, ½ коцке говеђе супе, 250 мл воде, 300 гр млевеног меса, со, бибер, вегета.

Припрема: На две кашике уља пропржити две исецкане главице црног лука и бели лук. Додати ситно исецкан купус и пржити док не омекша. Додати зачине. Посебно на две кашике

уља пропржити главицу црног лука, додати млевено месо, мало вегете. У ватро-сталну посуду сипати пола издинстаног купуса, преко тога пропржено месо, затим другу половину купуса. У 250 мл воде скувати ½ говеђе коцке супе и тиме прелити купус. Посебно умутити 3 јаја и њима такође прелити купус. Ставити у загрејану рерну на 200 степени да се запече око 30 минута (да лепо порумени).

Напомена: Ово јело се може спремати и без меса. Све остало је исто, а тако спремљено може бити додаток печеном месу.

Свињске крменадле у сосу од вина

(за 4-6 особа)

Време припреме: 45 минута

Састојци: 8 крменадли, 3 главице црног лука, 2,5 дл белог вина, кашика брашна, 5 киселих краставчића, бибер, со, 3 кашике уља.

Припрема: Крменадле излупати, посолити, побиберити по укусу. На уљу испржити са обе стране да порумене. Шницле извадити на тацну, у ту масноћу додати и пропржити црни лук, брашно, а затим налити вином. Кувати још мало, да се сос згусне, па додати сецкане краставчиће. Додати со и бибер по укусу. Сос прелити преко крменадли.

Напомена: Уз овако спремљене крменадле као додаток иде кромпир пире или пиринач.

Рецепт за љубав за две особе

Неопходни састојци: 1 чаша вере, 4 чаше љубави, 3 чаше доброте, 2 чаше стрпљења, 4 чаше разумевања, 5 литара нежности и 1 литар хумора.

Припрема: љубав и стрпљење непрестано мешати и додавати веру док се смеша не изједначи, одвојено умутити разумевање и нежност. Добијене смесе спојити у једну тепсију, премазати хумором и лагано пећи на сунчевим зрацима.

Салата од шаргарепе, целера и јабука

(за 4 особе)

Време припреме: 10 минута

Састојци: 200 гр шаргарепе, 100 гр целера, 200 гр јабука, једна павлака, лимун, мало шећера, листови зелене салате.

Припрема: Шаргарепу, целер и јабуке изрендати. Додати мало шећера, сок лимуна, павлаку па лагано измешати. На тацну ставити листове зелене салате и на њу мешану салату.

Напомена: Ова салата иде уз сва печена меса, лепа је и за предјело а може послужити и уместо оброка.

Црно бели кекс

(за целу породицу)

Време припреме: 90 минута

Састојци: 200 гр путера, 150 гр шећера, ванил шећер, 2 жуманца, 300 гр брашна, 3 кашике какао, 2 кашике павлаке.

Припрема: Умутити путер, шећер, ванил шећер, 2 жуманца. Додати брашно па поделити у два дела. У један део додати какао и павлаку, а други оставити бео. Сваки увити у фолију и оставити у фрижидеру 60 минута. После тога сваку полу растањити оклагијом. Ставити развучено тесто једно на друго, увити у ролат и сећи кругове. Пећи у загрејаној рерни на 180 степени 12-15 минута.

Напомена: Од овог теста могу се правити разне комбинације. Нпр. црно тесто у средину а около бело, или га исећи на траке па сложити наизменично једно на друго. Кекс може да траје и више дана.

Домаћи сок од зове

(за целу породицу)

Време припреме: 24 сата

Састојци: 40 цветова зове, 5 л воде, 4 кг шећера, 5 кесица лимунтуса, 2 лимуна. Још је потребна вода за прање цветова.

Припрема: Цветове зове опрати тако што се провуку кроз воду. Прокувати 5 л воде и шећер. Оставити да се охлади. У то потопити опране цветове зове и додати лимунтус и сок од два лимуна. Оставити до сутрадан. Процедити и сипати у флаше.

Напомена: Овај сируп се пије разређен са водом.

Припремила: С. Д.

Кад год дошли, добродошли

Знаш, кад се људи не виђају често, они се некако погубе, не уклапају се „на један“ као што су навикли, па ми не смемо и не желимо да допустимо да се то нама деси

Е, бакасице, ћао, ево ја свратила мало да те видим и да пијемо кафицу заједно. Не, не треба ми ништа, нећу ни да остављам ни да узимам, нисам дошла ни због чега одређеног, него да те видим. Е, кад си и то доживела... ма шта причаш као да ја никад не долазим само да те видим. Па добро, чешће је било кад сам била мала, тада сам више долазила, волела сам да будем код тебе, да спавам, а сад не могу баш толико. Имам сто обавеза, знаш и сама, око посла, факса, знаш да учим и шпански, а и са ортацима морам да се виђам да се не позаборављамо, да не испаднемо из штоса. Знаш, кад се људи не виђају, често се некако погубе, не уклапају се „на један“ као што су навикли и тако то, па ми не смемо и не желимо да допустимо да се то нама деси.

Знаш, бакасице, ми баш имамо слична мишљења и погледе на свет. Ваљда смо расли заједно, сазревали, па смо се и допуњавали међусобно, некако једни другима се просто прилагођавали. Па нам сад не треба много времена ни речи да се око нечег договоримо: погледамо се, махнемо главом, руком на одређени начин и све је јасно. Ево, знаш сад скоро кад је била та сензационална журка, „вајт сензејшн“, сензација у белом, а карте коштале седам хиљада динара (па по особи, наравно, знам да је некима то пола пензије али они ни не иду на такву журку) и људи то још од кад знали и штекали се да би купили карту и ишли, ми смо се само згледали и знали смо да нећемо. Као, прво, скупо нам је. Друго и најважније, то је бакасице техно, па музика се тако зове, а ми ти никако нисмо љубитељи те врсте мјузе. И сад шта, да дамо ту лову да идемо да слушамо целе ноћи нешто што иначе нити волимо нити слушамо, а све зато да би видели спектакуларни лајт шоу први пут у овом делу света, обучени у бело и празних џепова. А још плус, причали ми они који су били да, наравно, нису смели ни воду да унесу да би све тамо морали да купе. Е сад, овог пута нису ударили неке цене да паднеш у несвест, али су се опет снашли да их очерупају. Кажу, на улазу су продавали неке токене, као купоне са којима си једино могао да платиш пиће. Купон коштао 150 динци, толико платиш један сок, пиво два купона и тако (ма није то толико скупо за такав догађај, веруј ми), али шта се десило: у неко доба nestало свег пића. Ништа више није било да се купи, а људи остали са тим токенима и ништа. Могу сад да се сликају са њима јер им то више ничему не служи сем за успомену и дуго сећање. Сви који су били у глас кажу да је било супер, невероватно, врх и тако редом. И верујем им ја. Али ето, ми, моји ортаци и ја смо одмах знали да тамо нећемо и нисмо ни трошили речи на договоране. Зато што смо слични. И зато што желимо да тако и остане, ми морамо да се виђамо стално, да будемо заједно, да се не погубимо и не удаљимо. Видиш сада зашто увек јурим да се видим са њима, схваташ поенту.

Добро, у праву си – сличност нам је и да стално сви каснимо. Тако некако смо сви „навијени“. А и навикли смо, знамо да ће неко

КАЖЕ МИ МОЈА УНУКА

увек увек да окасни, па сви долазимо 15-20 минута после договора. Како, што се онда договарамо раније. Па да би стигли кад треба. Шта ту не разумеш, све је просто. Ево, на пример, ако негде треба да будемо у десет сати, рецимо, ми се онда договоримо да се нађемо у девет и петнаест. Пошто сви каснимо, око пола десет почнемо да се окупљамо, сви дођу до петнаест до десет и на време смо тамо где треба да будемо. Видиш да је просто. Јер, да се ми договоримо у петнаест до десет, никад где треба да будемо не би на време стигли. Па јесте, имамо и мобилне и чујемо се, али ето тако смо некако навикли, тако функционишемо и то нам сада дође потпуно нормално, па више и не обраћамо пажњу. Једино кад неко баш претера па стигне у задњи секунд, мало га оно као нарибамо, тек да не испадне да тако треба и следећи пут. А, да Софке, па јесте, она увек највише касни, зато ја кажем кад се буде удавала, мораће цео дан да држи отворен термин за венчање, па кад год дошла, добродошла. Иначе, друге шансе нема да се венча. Ма не, бакасице, не удаје се она још, него то тако ми њу прозивамо јер је по питању времена најгора од свих. И сад ето, ја се толико овде распричала да ћу сад ја јако да закасим па ће мене да испрозирају. Да, да, као у школи, да одговарам шта ме задржало. Е, рећи ћу да си ти, Јурим, ћао, кис, љубац.

Бака Мара

ОСТАРЕЛО СТАНОВНИШТВО – БРИГА ПОРОДИЦЕ

Све мање новца за потребе старијих

Новац из државне касе више неће бити довољан за намиривање рачуна неге и збрињавања, упозорава ОЕЦД у последњем извештају

Чувена препорука некадашње мини-старке енергетике, Кори Удовички, пензионерима: „Ако немате новца да платите рачуне, продајте станове“, која је својевремено у овдашњој јавности изазвала буру и бес, а њу изложила критикама за непримерени цинизам, данас, десетак година касније, добија други тоналитет и звучи сасвим реално.

И није реч само о осиромашеној Србији, нити само о плаћању комуналија. Слично становиште, само што су у питању много већи рачуни и изазови, може да се пронађе и у најновијем извештају Организације за економску сарадњу и развој (ОЕЦД), урађеном на основу истраживања у 28 земаља и објављеном у последњој недељи маја.

Уз упозорење да ће се до 2050. глобални трошкови за негу старих утростручити, и да је стога неопходна промена пензијског система и комплетне стратегије, у документу се отворено констатује да новца за финансирање збрињавања и потреба најстаријих убрзо неће бити довољно, и да ће они који су на помоћ упућени морати сами да се сналазе, уз веће ослањање на приватне пензијске фондове и породицу. За многе ће, пак, решење бити управо у продаји иметка.

Према презентираној студији, у наредних 40 година сваки десети становник неке од чланица ОЕЦД биће старији од 80 година (а у Јапану и Немачкој тај ће постотак износити чак 17, односно 15 одсто). Колико су то брзе и велике промене показује податак да је 1950. тек сваки стоти грађанин спадао у ову категорију.

Граница се непрекидно помера. Процене, рецимо, говоре, да ће чак 11 милиона Британаца доживети стоту. Са становишта трошкова, Велика Британија се наводи као једна од држава са највећим издацима. До 2050. очекују је годишњи рачуни од 80 милијарди фунти за пензије, негу, збрињавање старих и здравствене услуге.

Процентуално изражено, просек издвајања за дуготрајну негу и старање у земљама ОЕЦД-а износи 1,5 одсто бруто дома-

ћег производа (БДП), при чему Шведска и Холандија дају највише – 3,5, односно 3,6 одсто, а Португалија, Чешка и Словачка најмање.

Није, међутим, проблем само у милионским сумама, већ и у недоумици шта се заузврат постиже. Генерални секретар организације, Анхел Гурија, напомиње да је крајње време да се досадашњи „збркан и нецеловит приступ“ замени јасном визијом целисходних улагања и обезбеђења услова кућне неге у породици као све значајнијем ослоњу систему. Тиме би се уравнотежило постојеће раскорак да се већина средстава (62 одсто) даје институцијама, док истовремено већина корисника (70 одсто) добија услуге код куће.

Колико год породица представљала природно окружење, јасно је, а то се и у извештају напомиње, да очекивања од родбине и најближих чланова не смеју бити претерана. Пре свега зато што сама породична структура није више јака као некад, везе су искидане, много је растављених бракова и поремећених односа.

Истовремено, управо због дужег животног века и сталног померања граничне црте за одлазак у пензију, људи објективно нису у могућности да се додатно ангажују у кући. А многи на то нису ни спремни. Зато је тешко у данашњим условима позивати се на некадашњу породичну „међугенерациску солидарност“ која је подразумевала подршку и постојаност.

Једино са чиме може да се рачуна су већи порези, јер је то оно чему ће државе свакако прибећи. Новац „мора негде да се нађе“, а једини начин за то је да се повећају намети и смањи јавна потрошња за друге намене, преноси лондонски „Телеграф“ мишљење Едварда Вајтхауса, функционера ОЕЦД-а и експерта за политику пензија.

Све ће се ово неповољно одразити и на међугенерациске односе. Нарастање трошкова и обавеза непрекидног издвајања представљају троструки ударац за запослене. Морају да плаћају веће порезе и да раде дуже, а наследиће мање него што су очекивали, јер су њихови родитељи били приморани да продају куће и иметак да би себи обезбедили негу, каже се у студији. Стручњаци зато немају дилеме да су потребне корените измене не само пензијског система и радних односа, него и социјалне политике и њеног усклађивања са новом породичном реалношћу.

Свако здраво друштво има обавезу према старијим као и према млађим припадницима. Али флексибилност је неопходна, цитира „Телеграф“ Дејвида Вилета, аутора књиге посвећене плановима британске владе да оствари такозвани генерациски фер плеј, а да ни једна страна не остане ускраћена. Нико се засад не усуђује да тврди да је то и могуће. Сигурни су једино трошкови, дуг радни век и дужи живот, разуме се само у просеку, као статистичка одредница. Гаранција тек ту нема.

Д. Драгић

Пензионери спасавају националну економију

Непријатне буџетске реалности у најбогатијој земљи света разлог су за све чешће захтеве да и они преко 65 допринесу нужној штедњи

У заостреним дебатама које се у развијеним западним економијама воде око државних трошкова изузетак није ни најбогатија међу њима, САД. Шта више, њена буџетска неравнотежа, ако се гледају само апсолутне цифре, изгледа много драматичнија него било где другде, укључујући ту и „кризне“ чланице Европске уније, као што су Грчка, Ирска или Португалија, које у последњих годину и више дана од банкротства спасавају само интервенције из бриселске централе и кредити Међународног монетарног фонда.

ММФ није позван да спасава САД, земљу која је његов највећи акционар, али и на америчкој политичкој сцени су учестале дебате о томе како да се смањи буџетски дефицит који износи фантастичних 1.600 милијарди долара (у државном рачуну за текућу фискалну годину), док је укупан државни дуг, спољни и унутрашњи, већ скоро достигао бруто национални производ, све што се за годину дана у земљи призведе и кроз услуге размени. За сваки долар који потроши, америчка влада позајмљује 40 центи – што, јасно, не може да траје вечито.

Познати економиста, нобеловац Пол Кругман, америчку државу је описао као „осигура-

вајуће друштво које има армију“. Ово поређење је грубо, али у основи тачно: највећи расходи федералне владе одлазе на два социјална програма намењена старијима од 65 година и, наравно, на Пентагон. Амерички војни буџет износи око 700 милијарди долара, што је више него буџети свих осталих земаља заједно. Плус, води два скупа рата који се финансирају специјалним буџетским одлукама Конгреса, мада су и они „на кредит“.

Није зато изненађење што су се међу предлозима за смањење државних издатака нашли и они који би да закину како будућим, тако и постојећим пензио-

не сениорима, онима који су већ у пензији. Иако су ови трошкови значајан друштвени „амортизер“, неке анализе показују да велики постотак Американаца у пензији живи боље од многих чији је радни век још у току.

Открива се, наиме, да за Америку углавном не важи уверење које је преовлађујуће на другим меридијанима – да старост аутоматски доноси и осиромашење. Тако нешто потврђују и статистике и друштвена истраживања.

Прво, званични подаци говоре о томе да Американци живе дуже и здравије. Док је, на пример, током 30-тих година прошлог века очекивано животно

оних који припадају групи са високим приходима у свом пензионерском добу (то је у овом случају дефинисано као 52.000 долара годишње за пар), увећан је у последњих 30 година са 18,4 на 30,6 процената.

Пензионерска домаћинства у просеку имају по 237.000 долара нето „резерви“ на својим рачунима, што је двоструко више него код радно активних, оних у добу између 45 и 54. Људи старији од 55 година, а то је трећина америчког становништва, односно сто милиона људи, поседује половину националног богатства.

Онда није чудно што у редовним истраживањима о њиховој финансијској ситуацији амерички сениори у веома високом проценту (82 одсто) изјављују да су задовољни или углавном задовољни. Међу онима испод 65 година, та бројка је 66 одсто.

То ипак не значи да се старији Американци не суочавају са уобичајеним проблемима поодмаклог доба, као што су хроничне болести, усамљеност

и слично, али све се то лакше подноси кад нема егзистенцијалних брига. Отуда учестала указивања да 65 година тамо не могу више да буду граница када са једне стране престају обавезе према друштву, а са друге се обавезе друштва повећавају. У стезању каиша се зато очекује да свој допринос дају и пензионери, али то стежање, судећи по изнетим бројкама, ни издалека неће бити тако болно као другде.

Милан Бекин

нерима. Првима тако што би се од оних који су на платном списку државе – дакле од њених чиновника, али и полицајаца, проsvетара, лекара и медицинских сестара, ватрогасаца и свих других (а има их око два милиона) – затражило да више уплаћују у пензијске фондове, што би аутоматски, према једној рачуници, довело до смањења њихових плата за око пет одсто.

Други предлог иде ка томе да се бар донекле смање издаци за здравствено и социјално осигура-

доба у просеку износило 59,2 године и, опет у просеку, 12,5 година пензионерског живота, те бројке су данас 77,7 и 18,5.

Од 1981. године стопа смртности од срчаних обољења и удара код оних који имају преко 65 је преполовљена. Ова популација у многим истраживањима и сама своје здравствено стање описује као „добро“, па чак и као „изврсно“. Што се тиче економског просперитета, и у том погледу бројке говоре да никад није било боље. Постотак

ЧЕТВРТИ ГАСТРОФЕСТ У ЉУБОВИЈИ

Рибља чорба и етно трпеза

У припремању јела такмичило се и 25 пензионера, врских кулинара

Средином маја у Љубовији је одржан четврти „Гастрофест“ на којем се окупио велики број мајстора кулинарства, међу њима и пензионери кулинали из свих крајева Србије и из иностранства.

Највеће интересовање је било за припремање рибље чорбе, те се у овој дисциплини такмичило више од стотину учесника. Поред рибље чорбе такмичари су се надметали и

у припремању јела са етно трпезе, у модерном кулинарству, пекарству, посластичарству и резбарену на воћу и поврћу.

Жири, који су чинили Јордан Настановић и Петар Грацун, професори Више хотелијерске школе из Београда и чланови Куварске асоцијације Србије, и Милорад Аћимовић, идејни творац „Гастрофеста“, имао је тежак задатак да изабере три најкусније рибље чорбе. У овој такмичарској дисциплини најбоља је била екипа „М. М. Систем“ из Љубовије, друго место освојио је „Биг фиш“ из Костајника код Лознице, а треће „Металац“ из Горњег Милановца.

Прошлогодишњи победници, екипа „Бабо и пацијенти“ из Београда, коју су чинили пензионери Раша Ивановић, Петар Буцко и др Дејан Сумрак, ове године нису успели да освоје ниједно признање. Награђена је и екипа „Три боема“ из Љубовије, која је по оцени жирија имала најбољи визуелни наступ.

Оцењујући ђаконије етно трпезе жири је такође имао тежак задатак. Прво место припало је екипи Техничке школе из Жагубице, друго клубу жена „Вредне руке“ из Итебеја, треће активу жена „Видовдан“ из Банатског Карађорђева, а четврто удружењу жена „Вила“ из Љубовије.

Најкусније и најлепше посланице спремила је Милена Радловић, такође из града домаћина, друго место је припало Мирјани Ристић из села Цапарића код Љубовије, а треће Јасмини Радојчић из Лознице. Код пекара најбоља је била пекара „Ари М“ из Ариља, власнице Мирјане Јовановић, док је прошлогодњи победник – пекара „Ђорђић“ из Љубовије, заузела друго место. Победничким екипама и појединцима уручене су вредне награде Туристичке организације Љубовије која је, заједно са општинском, и била организатор овог окупљања.

Миладин Малишић

ОПШТИНСКА ОРГАНИЗАЦИЈА ИНВАЛИДА РАДА У КИКИНДИ Све по плану и на отплату

Општинска организација инвалида рада у Кикинди држи реч задату члановима на изборној скупштини. План рада се остварује, снабдевање намирницама на отплату је уредно – набавка зимнице на четири рате, брашна и смрзнутог теста на три, пакети сухомеснатих производа стижу сваке среде, а повремено и друге намирнице и средства за хигијену. Од фебруара је почео пријем уплата за угаљ и дрво за наредну грејну сезону, с роком отплате шест месеци.

– У другој половини марта организовали смо први од пет за ову годину предвиђених једнодневних излета. Шездесет учесника је посетило фрушкогорске манастире Хопово, Гретег и Крушедол – каже Свето Станишић, председник Општинске организације инва-

лида рада, додајући да десетодневни боравак у Сокобањи и Врњцима, уз приступачну цену, може да се плати и на десет рата. Прве групе ће отићи у мају, а наредне у августу.

Станишић истиче да је захваљујући разумевању и доброј сарадњи са поликлиником „Др Јандре“, снимање за чланове организације инвалида рада јефтиније 30 одсто од пуне цене. У сусрет им је изашла и офталмолошка организација „Др Аца“, која сваког радног дана пружа бесплатне прегледе, а оквир и стакла се плаћају у шест рата.

По речима председника, и остале активности кикиндске организације инвалида рада одвијају се у складу са усвојеним роковима.

С. Завишић

Од огрева до излета

Од почетка ове године до сада Општинска организација пензионера у Трстенику реализовала је неколико активности усмерених на помоћ социјално најугроженијим члановима. Према речима члана Управног одбора трстеничке пензионерске организације, Драгољуба Обрадовића, тренутно је актуелно питање бањског опоравка о трошку Фонда ПИО, односно решавање приговора по жалбама будући да се пријавило више од 45 заинтересованих, колико је ове године одобрено општини Трстеник.

– Поред тога имамо уобичајене активности: од два добављача добијамо наручене количине огрева, до сада смо добили 618 тона угља и 1.313 кубних метара дрва, које пријављеним пензионерима испоручујемо сукцесивно, а они ће добијене количине огрева отплаћивати у 10 месечних рата. Према договору са директором Дома здравља „Др Сава Станојевић“, др Радваном Поповићем, њихово медицинско особље у нашем клубу пензионера сваког понедељка бесплатно мери крвни притисак, а једном месечно заинтересованима контролише и ниво шећера у крви. Наши пензионери имају и попуст приликом шишања у салону „Кеза“, услуга кошта за друге 150 а за пензионере 100, понедељком само 80 динара, и они су заиста задовољни. Ми смо власнику салона у знак захвалности уручили Повељу и пригодан поклон и

са њим и даље успешно сарађујемо – каже Драгољуб Обрадовић.

У трстеничкој организацији напомињу да често уприличе и акције снабдевања чланства сухомеснатим производима и рибом, уз плаћање у три месечне рате. Пензионери, у зависности од висине пензија, добијају и бескаматне позајмице до 10.000 динара, које враћају у пет месечних рата. Према могућно-

стима и интересовању чланова, током године се организују и излети у туристичка места и одмаралишта по Србији, а велики број пензионера је свакодневно у клубу где им уз партију шаха, карата, домина брже прође време. Упркос тешкоћама и проблемима, каже на крају Обрадовић, успешно раде и месне организације пензионера и постојећи клубови у трстеничким селима. **Драган Ивановић**

ВЛАДИМИРЦИ

Скупа посета сајму

Пензионери владимирачке општине – из Дебрца, Бељина, Месараца, Власанице, Новог Села, Сувог Села, Скупљена, Јаловика, Прова и Трбушца, посетили су 78. Међународни пољопривредни сајам у Новом Саду, где су највише времена провели у разгледању изложених пољопривредних машина домаћих и страних произвођача. Видели су и моћни комбајн за вађење шећерне репе „Хомлер“, вредан око 500.000 евра, који је већ нашао купца.

Посебну пажњу пензионера привукао је трактор чувене америчке фирме „Џон Дир“, који кошта ни мање ни више него 150.000 евра, али ни трактори ИМТ нису остали без посетилаца и, наравно, купаца. Тим пре што је овај наш произвођач давао специјални попуст, па се најјефтинији модел трактора из серије „539“ продавао за само 5.990 евра. Сазнали смо, истина неважно, да се „јефтин“ трактор већ нашао код „имућнијег“ пензионера из Скупљена.

Овај једнодневни излет пензионера, којима је општина Владимирци омогућила бесплатан аутобуски превоз, испао је папрен. Осим цене појединачне карте од 500 динара, пензионери, кроз

чије џепове одавно дува промаја, само су посматрали пљескавице од 250 и 350 динара, а од прасећег и јагњећег печења, које је коштало 1.300 и 1.500 динара, окретали су главе.

– Нама је и мирис роштиља прескуп – рече пензионер из Прова и замоли возача да дода гас.

З. Ћ.

РУМА

Обележена слава

У Геронтолошком центру „Срем“ у Руми обележена је слава установе – Свети Василије Острошки. Слављу су, поред корисника, присуствовали и бројни сарадници и представници локалне самоуправе. Славски колач су румски свештеници секли испред капелице у дворишту установе у присуству домаћина, председника општине Рума, Горана Вуковића, и кумова славе, брачног пара Лукић.

Славље је након званичног дела настављено у просторијама Центра уз тамбураше и оркестар ветерана који је свирао евергрин музику, тако да су у песми и игри уживали корисници и запослени, али и њихови гости.

Више од 280 корисника живи у румском Геронтолошком центру „Срем“, који се по квалитету смештаја и услуга налази међу најбољима у Србији.

Д. Р.

Први вашар рукотворина

Румски вашар рукотворина окупио је недавно младе уметнике из Београда, Новог Сада, Ниша, Сомбора, Пирота, Бечеја и града домаћина, који су завршили архитектуру, ликовну или академију примењене уметности. На првом вашару Румљани су у холу Културног центра могли да виде и купе накит од полудрагог камења, предмете од керамике, завесе, слике, кожне ташне и накит од коже и других материјала, честитке за рођендане и венчања, „природне“ сапуне и купке... И све то лепо дизајнирано и упаковано.

За наш лист ови млади уметници рекли су да покушавају да живе од свог знања, оригиналности и вештине, те да људи препознају оно што је лепо, али немају новца да то себи приуште.

Први Румски вашар рукотворина одржан је на иницијативу Румљанке Љиљане Поповић, која је учествовала на сличним вашарима и сајмовима у другим градовима.

– Ово је прилика да се млади уметници афирмишу јер мало ко зна да се њихови суграђани баве креативним радом. Ми смо се, углавном, упознали преко Фејсбука и одлучили да заједно наступимо и покажемо наше рукотворине. Помоћ су ми пружили запослени у Културном центру и пријатељи уметници, тако да планирамо да и убудуће организујемо вашар рукотворина по којем ће се Рума препознавати – истакла је Љиљана Поповић.

Д. Р.

ЛАПОВО

Прослава на Ђурђевдан

Удружење пензионера општине Лапово обележило је на Ђурђевдан 58. годишњицу постојања и рада, уз присуство око 80 чланова. Овогодишњи колачар у овој шумадијској варошици био је Мирослав Милетић, а Мирјана Добросављевић је преузела колач за следећу годину.

Према речима председника, Драгана Микића, Удружење је прошле године остварило добре резултате, а главне активности у овој години биће решавање проблема пензионера, унапређење живота чланова, организовање одмора и бањског лечења.

Ј. Н.

ГЛИБОВАЦ – БАНИЧИНА

Изабрано ново руководство

У месном одбору пензионера Глибовца, села у општини Смедеревска Паланка, недавно су одржани ванредни избори за ново руководство. За новог председника МО пензионера изабрана је Јаворка Рајичић, а нови месни одбор сада има седам чланова.

Избори су одржани и у Активу жена месног одбора пензионера села Баничина. Наиме, уместо досадашње прерано преминуле председнице Актива жена, Душанке Бранковић, изабрана је нова председница. У наредном четворогодишњем мандату председник Актива жена МО пензионера биће Љиљана Б. Николић.

Сл. К.

Љиљана Б. Николић

Јаворка Рајичић

ЉИГ

Оверен мандат руководству

На последњој седници Извршног одбора Удружења пензионера општине Љиг старом руководству ове организације је продужен мандат и у наредне четири године. Тако ће и убудуће љишке пензионере водити Драгослав Илић, као председник, и Радован Пантић, као секретар.

Први пут у овом удружењу је уведена и функција потпредседника. Ту функцију ће обављати М. Цветковић, који ће координирати све друштвене активности овдашњих пензионера, а нарочито ће се старати о организацији излета и других дружења.

Како нам је речено у Удружењу, ове године ће већи број корисника боравити у бањама о трошку Фонда ПИО него прошле када је ту погодност користило само 13 пензионера општине Љиг.

Осим тога, сви заинтересовани пензионери ће овога лета моћи да користе услуге љишке бање уз попуст од 30 одсто. Такву могућност су договорили Удружење и управа Бање Љиг.

С. М.

СОКОБАЊА

Дан Удружења

Након усвајања новог Статута и уписа у регистар удружења Србије, пензионери општине Сокобања утврдили су и дан Удружења, који је у њиховом клубу први пут, скромно али свечано, и обележен.

После кратког подсећања на минуле дане и договора о будућим активностима, свима који су на било који начин сарађивали и помогли удружењу председник Стојадин Стојковић „Диско“ уручио је захвалнице, уз аплауз и велико хвала присутних.

Свечаност је настављена уз музику, када су пензионери скочили на „ноге лагане“ и ухватили се у коло. Гледајући их како живо и весело играју ко би имао храбрости да каже „старосни пензионери“ или „треће доба“. Посебан тон свечаности дали су гости – песник Добрица Ерић, бурно поздрављен док је казивао своје стихове „Руже ветрова“, Хранислав Милојковић, писац и председник књижевног клуба „Соколово перо“, и члан клуба Голуб Радовановић, који су својим наступом допринели пријатној и веселој атмосфери.

На крају дружења сви чланови су пожелели исто – да се и наредних година окупљају у још већем броју, здрави и весели. С. С.

КИКИНДА

Пензионери певали, ватрогасци свирали

У Дому пензионера у Кикинди први пут је гостовао дувачки оркестар кикиндског Добровољног ватрогасног друштва који је основан 1933. године. Оркестар је увек био аматерски, али је виртуозним свирањем још 1970. године на Првом југословенском фестивалу ватрогасних оркестара „Звоно за музику“, одржаном у Опатији, био више него убедљив. Наиме, жири је био уверен да пред собом има оркестар чијим члановима је музика основно занимање, те је на дипломи оркестру ДВД из Кикинде наведено да се „додељује професионалном музичком колективу“.

И сада овај дувачки састав негује врхунско музицирање. Под вођством капелника Игора Раца, то је доказао и недавно када је бурно поздрављен у кикиндском Дому пензионера. Ваља истаћи да у ватрогасном оркестру свира и неколико пензионера.

Хор Културно-уметничког друштва пензионера „Сунчана јесен“, којим је дириговала Зорица Француски, узвратио је гостима бодрим певањем. И хор је награђен дуготрајним аплаузом.

У плану је одржавање новог заједничког концерта ових музичких аматера који негују народну, забавну и изворну музику. С. З.

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,

Ово је простор намењен Вашим писмима. Пишите нам шта Вам се у нашем и Вашем листу допада, а шта би могло да буде боље, шта бисте волели да прочитате или да саопштите другим читаоцима.

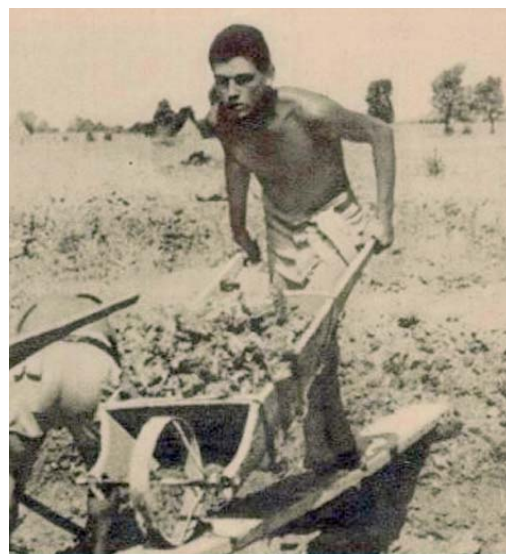
Адреса је Булевар уметности 10, 11070 Београд, или електронском поштом, на glasosiguranika@pio.rs

Курс на радној акцији

Прочитао сам у Вашем листу „Глас осигураника“ текст о одржаном скупу акцијаша који су радили на изградњи Новог Београда, и отварању изложбе „Омладинске радне акције 1941-1981“ Архива Београда и Историјског музеја Србије.

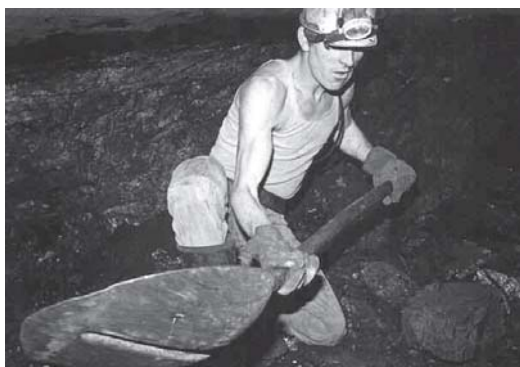
Пошто сам ја учествовао на изградњи пруге Шамац – Сарајево у времену од 7. 8. 1947. до 15. 10. 1947. године, укупно 2 месеца и 8 дана, у том времену на вечерњим предавањима сам завршио административно-финансијски курс. Сматрам да би овакве примере и низ других курсева одржаних на радним акцијама, требало евидентирати као добру праксу. Учествовао сам у саставу 9. моравске бригаде из Јагодине на изградњи тунела Лашва 20 дана, а остатак на изградњи, односно монтажи железничке станице у Високом у мешовитој бригади, где сам и завршио курс.

Ђорђе Јеротијевић,
Јагодина

Некад и сад

Уврштавање послова у разреде и постотке опасности

На основу статистичких података о несрећним случајевима за време од 1. јануара 1927. до 31. децембра 1930. израђен је предлог за Таблицу опасности, који је Равнатељство средишњег уреда на седници од 27. јануара 1934. године одобрило а Министар социјалне политике и народног здравља усвојио. Новом Таблицом опасности у просеку се смањује принос осигурања за случај несреће за 4%. Највеће је смањење приноса због снижења разреда опасности у шумско-планинској индустрији (став 231 пилански посао од 60% на 48%, став 230 шумски посао просечно 66,3% на 62,2%), код млинова (став 260 од 48% на 39%), код фабрика шећера (став 273 од 39% на 31%) и код кућне послуге (став 409 од 9% на 7%), док је највеће повећање приноса за грађевинска предузећа (став 330 од 31% на 39%) и за штампарије мотором (став 342 од 12% на 16%). Осетно су смањени и приноси осигурања за вршалице код којих је обезбеђена надница за пољопривредне раднике снижена од 6.000 Д на 4.200 Д, а принос смањен за 23%. Поред тога су хранари вршаћих машина и стројева ослобођени обавезе осигурања и плаћања приноса за случај болести. Број ставова таблице опасности, сами ставови и поступак код уврштавања новом Таблицом опасности нису измењени.

(Извештај о пословању и завршним рачунима Средишњег уреда за осигурање радника за 1934. годину, Загреб, 1935)

Стаж осигурања са увећаним трајањем

Уколико осигураник ради на посебно тешким, ризичним и по здравље штетним радним местима, односно пословима, и ако ради на радним местима или пословима на којима након одређених година живота не може успешно да извршава своје професионалне дужности, у тим случајевима стаж осигурања у ефективном трајању рачуна се са увећаним трајањем под условима утврђеним Законом о пензијском и инвалидском осигурању. Од тежине, опасности и штетности рада, односно од природе посла зависи степен увећања радног стажа, а може да износи максимум 50 одсто. Запосленима који су имали бенефицирани стаж старосна граница се у 2011. години снижава до 53 године и четири месеца, а ако су радили на местима на којима се 12 месеци рада рачуна као 18 месеци стажа, до 50. године живота, и то: за сваких пет година проведених на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 14 месеци; за сваке четири године проведене на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 15 месеци; за сваке три године проведене на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 16 месеци, и за сваку једну годину и шест месеци проведених на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 18 месеци.

Ј. О.

Инвалидска пензија повољнија од старосне

? Зорица Антић, Лесковац: Која је разлика између 100 одсто инвалида I категорије који примају накнаду и инвалида који не примају накнаду као ја, а инвалид сам као и они? Такође ме занима да ли ми се више исплати да пређем на старосну пензију или да наставим да примам инвалидску пензију? У прилогу Вам шаљем копију мог решења.

Одговор: Вама је утврђен потпуни губитак радне способности 2005. године а уколико Вам је утврђено и телесно оштећење, а не исплаћује се накнада, то је због тога што је узрок телесног оштећења болест или повреда ван посла, те по важећем Закону о ПИО немате право на исплату накнаде. Право на исплату ове накнаде имају само они којима је телесно оштећење утврђено по основу несреће на послу или професионалног обољења.

Они којима је уз инвалидску пензију по основу I категорије инвалидности утврђено и телесно оштећење за које примају накнаду отишли су у инвалидску пензију са утврђеним телесним оштећењем пре 1. 1. 1997. године, када

се Закон о ПИО изменио. Накнада за ТО се исплаћивала без обзира на узрок настанка телесног оштећења, само је било важно да је оно настало у току рада.

Што се тиче повољности инвалидске или старосне пензије, треба да знате да корисник инвалидске пензије не може да оствари право на старосну пензију ако није изгубио право на инвалидску пензију, што значи да нема право избора. Иначе, инвалидска пензија је увек повољнија од старосне, ако се утврђује на основу истог стажа и зарада из разлога што код одређивања старосне пензије нема додатог стажа за инвалидску пензију као што то има код одређивања инвалидске пензије.

Стаж у Србији и у Швајцарској

? Славица Николић, Зрењанин: У делу СТАРОСНА пензија, члан 19, стоји да жена са 38 год. стажа и најмање 58 година старости може остварити старосну пензију. Ја сам радила у Јагодини од 1. 12. 1971. до 31.12.1989. Затим сам отишла са породицом у Швајцарску и тамо наставила да радим са малим прекидом, дакле од 1. 9. 1990, и радим још увек. Ове године, пошто сам рођена 17. 10. 1953, имаћу пуних 58 година, а укупан радни стаж у Србији (18 год. и 30 дана) и у Швајцарској (21 год., 1 месец и 16 дана) биће 39 година, 2 месеца и 16 дана. Могу ли да рачунам на остварење старосне пензије у Србији за период од 18 год. тј. само за дужину радног стажа стеченог у Србији? Такође ме занима коме да се обратим за остварење старосне пензије (када је у питању пензијски стаж у комбинацији Србија – Швајцарска) и шта треба од документације да припремим?

Одговор: Ви сте услов за старосну пензију у Србији давно испунили, јер ће се чл. 19, ст. 2 Закона о ПИО са прописаним условима за жену осигураника применити у том облику тек 2023. године. За сада, до 2013. године је за жену још увек довољно да има 53 године живота и 35 година стажа осигурања. Од 2013. године постепено се подижу и један и други услов за пуну старосну пензију за жене, све до 2023. године. Што се тиче споразума са Швајцарском, Ви не испуњавате услове по њиховим прописима, те не можете остварити део пензије у Србији, а наставити са радом у Швајцарској, што значи да

би морали да прекинете радни однос. Иначе, захтев за остварење права се подноси у држави у којој имате пребивалиште. Ако је то Швајцарска, њихов орган социјалног осигурања прослеђује захтев Србији са потврђеним стажом из Швајцарске. Ако је то Србија, захтев се подноси у Србији, одакле ће се по службеној дужности тражити потврђивање стажа из Швајцарске. Уз захтев за пензију треба поднети доказ о радном стажу и проверити дали су регистроване све зараде у Србији. Такође је неопходно пружити доказ о прекиду радног односа у Швајцарској да би могло да се призна право у Србији.

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Весна Вићентијевић

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

Како до пензије

? Ристић Јовица, Ниш: Радио сам у ЕИ Ниш до 3. 3. 2003. године, када ми је због стечаја престао радни однос. Ја сам рођен 18. 9. 1957. и имам укупно 24 године радног стажа. Иако живим на селу, немам земљиште на основу кога бих могао да се региструјем као пољопривредни осигураник. Како бих ја могао, по овом важећем Закону о ПИО, да остварим право на старосну пензију, тј. коме и колико би требало да уплаћујем допринос за пензијско осигурање с обзиром да имам 24 године радног стажа и 54 године живота?

Одговор: Да сте се укључили у уплату доприноса још 2003. године, када сте остали без посла, то би још имало неког смисла јер би уплатом доприноса стекли право на старосну пензију пре него што навршите 65 година живота. Сада Вам до 40 година стажа осигурања недостаје 16 година, а за 16 година пуните и 65 година живота, када ће Вам бити довољно и ове 24 године стажа да одете у своју старосну пензију. Уплатом доприноса би Вам се свакако повећао стаж осигурања, али то не значи да би Вам и

будућа пензија била знатно већа, поготово што би, највероватније, допринос уплаћивали на најнижу основицу, што свакако не утиче позитивно на висину пензије. Уплата доприноса се исплати само ако тиме раније стичете услов за пензију, а то код Вас није случај. Независно од свега изнетог, Ви можете да поднесете захтев за уплату доприноса по чл. 15 Закона о ПИО и плаћате стаж на изабрану основицу, једну од 13 понуђених. У том случају захтев поднесите Филијали Ниш као месно надлежној.

Снижавање старосне границе

? Драган Алексић, Краљево: Постао сам инвалид III категорије 2000. године, а делимичну пензију сам добио 1. 2. 2009. Због бенефицираног радног стажа ми је са 63,5 године скинуто на 56,5 година. Молим да ми одговорите да ли ме хвата нови Закон којим ми се повећавају године старости. Напомињем, по решењу које сам добио, ја бих целу пензију требало да почнем да примам 23. 4. 2011. год., односно са навршених 56,5 година живота.

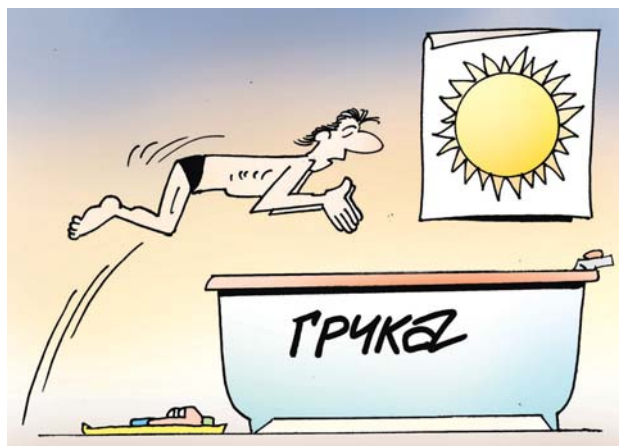
Одговор: Приликом остваривања права на пензију увек се примењују прописи који су важећи у време остваривања права на пензију. Што се тиче Вашег случаја, давно је превазиђен период када је за осигураника мушкарца било довољно да има 63,5 године живота и минимум 19 година стажа осигурања, то је било још 2008. године. Од тада је старосна граница подизана тако да је у овој 2011. години за осигураника мушкарца неопходно да има навршених 65 година живота и

минимум 15 година стажа осигурања. Што се тиче снижења старосне границе, од 1. 1. 2011. године измењен је пропис који се односи на снижење старосне границе за све степене увећања стажа, осим за највиши степен где се стаж рачуна 12/18. Саветујемо Вам да се о својим будућим правима распитате у филијали ПИО код које сте корисник накнаде у висини 50% инвалидске пензије, јер је врло извесно да ове 2011. године нећете остварити право на старосну пензију.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВИЧИЋ	СЛУЖБА АПОСТОЛА	ДИРКА НА КЛАВИРУ	ИМЕ РАНИЈЕ ГЛУМИЦЕ ВИЛИЈАМС	ПУТАЊА	ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТ	ПРИБОР ЗА РАД	МЕСТО КОД КЛАДОВА
СВЕДОЧАН- СТВО (ЛАТ.)							
СИТНЕ ТАБЛЕТЕ ЛЕКОВА							
ПРЕОСТАЛИ ДЕО, РЕСТО							
ПРИТЕЗАТИ							
ВРСТА ВИНА						ОЗНАКА ЗА ЈУГ ИМЕ ГЛУМИЦЕ РОС	
ОРЕГОН (СКР.)			ЕВРОПСКА РЕКА	БОЛНИ УЗВИК	ПОТВРДНА РЕЧ ЗАСЕК НОЖЕМ		
ОЗНАКА ЗА ЛИТАР		СМЕСА ГЛИНЕ И ГВОЖЂА НИШТИЦА					НЕПРОФЕСИО- НАЛАЦ
МУШКО ИМЕ							
ГРАНА ПРИВРЕДЕ							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	НИЈЕ ТЕЖАК ШЕСТИ ПАДЕЖ				СИМБОЛ НАТРИЈУМА ЖЕНСКО ИМЕ		
СИМБОЛ ЛАНТАНА			ЖЕНСКО ИМЕ	ЧАСОВНИК НАУКА О ЛЕЧЕЊУ ЖИВОТИЊА			
ОЗНАКА ЗА ОБИМ		ЛАТИНСКА УПИТНА ЗАМЕНИЦА ЖЕНСКО ИМЕ			ОЗНАКА ЕНЕРГИЈЕ ОСТАВЕ, ДЕПОЗИТИ		
НОЖ ЗА КАЛЕМЉЕЊЕ ВИНОВЕ ЛОЗЕ							
СТРУЧЊАК ГРАЂЕ И СКЛО- ПА ТЕЛА							ЈЕДНА СИТНА ПТИЦА
РАДНИК КОЈИ РАДИ НА ТЕРЕНУ							
НАША ПРВА ФИЛМСКА ГЛУМИЦА							
ОЗНАКА ЗА ВАЉЕВО			РЕКА У МОНГОЛИЈИ ЗАЈЕДНИЧ. ТРЖИШТЕ				
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ОЗНАКА ЗА ЦЕНТ	ИМАТИ ЗНАЊЕ, УМЕТИ РЕОМИР					
ЛИНИЈА					ИНИЦИЈАЛИ ПИСЦА ЂИПЈИКА		

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: ипсилон, поклони, Стикс, ј, вика, ма, Иља, миг, ча, мора, ктиор, б, елиса, ук, Ека, растава, уста, ак, нар, п, р, Драгиша, инсект, атоник, у, лити, карокан, увоз, ри, Саливен

Брана Николџ

Духовно чегртање

Ако нисте задовољни нашом политичком кухињом, за вас посебно кувамо.

Мрље на савести нестају прањем главе изнутра.

Овде мудрост сузбијају превентивно. Зато ретко изричу казне.

Кад они ударе у плач, ту нема искрених суза.

Као олакшавајућа оптуженом је узета околност да није крив.

Заједнички живот може бити и ексцесна појава.

Биопрогностичари најављују да ћемо и даље имати ветрове променљивог правца.

Климање главом је финији начин мућкања.

Истина драстично деформише чињенице.

За њега се говори да зна неколико језика мржње.

Молим да оно што прећуткујете мало појасните.

Медијски мрак се лакше подноси у густој помрчини.

Вукосава Денчић

Игнат Галато

Да ли сте знали ...

... да је најбржа раса паса велики енглески хрт (greyhound) који достиже брзину од 57 km/h? Ова раса је постојала још у античком Египту, пре 6.000 година.

... да вучјаци уједају људе чешће него било која друга врста паса?

... да вукови у дивљини просечно живе 8 до 9 година, а у заточеништву понекад могу да доживе и 18 година. Процењује се да је код нас главни узрок смртности вука човек – чак преко 90 одсто.

... да су канаринци најдуговечније птице љубимци? Понекад живе и 30 година, иако им је просечан животни век од 12 до 15 година.

... да је птица лира одличан имитатор гласова? Поред тога што опонаша гласове из природе, ова невероватна птица имитира и звук моторне тестере, аларм аутомобила, кликтање фотоапарата ...

... да људи држе најразличитије кућне љубимце, а најновији хит у Британији су tzv. „микро“ свиње. Оне могу да порасту само до 35

сантиметара, а по рођењу су тешке свега око 250 грама.

... да је, иако много мање љубак, забележен као кућни љубимац код оних ексцентричних и „сиднејски дупљаш“ кога сматрају најагресивнијим пауком на свету. Смртоносни отров убризгава помоћу кљешта која могу да продру и кроз кожну обућу, а од његовог уједа човек може умрети за мање од сат времена.

... да је скоро подједнако опасан „мрав-метак“ – велики мрав из Средње и Јужне Америке? Од обичних мрава већи је сто

пута, а име је добио зато што његов убод боли као погодак метком. Истовремени убод већег броја ових мрава може имати смртоносан исход.

... да је најтужнија риба на свету „blobfish“ која живи великим дубинама уз обале Аустралије

и Тасманије. Месо јој је желатинасто, тек мало гушће од мора што јој омогућава плутање изнад морског дна. Али ни чињеница да је нејестива не спречава људе да је често лове, због чега је њена врста на ивици изумирања.

Нови београдски афоризми

Динар свакодневно добија трансфузију. Ту је потребна комплетна трансплантација.

Пас је човек најбољи пријатељ, рече човек и одсече пријатељу све четири шапе.

Кад си био сиромашан, знао си шта је глад, кад си постао богат, сети се тога бар некад!

Нобел нам је дао оружје за рат, од чијег прихода и награду за мир!?

Сиромашни народи треба да се окану оружја и да се лате алата и оруђа.

Немоћнима је потребна помоћ, а не сажаљење.

Који коњ вуче – њега примај, рекоше у Европи.

Можемо ли у Европу на пробни рад, па ако нам се свиди да останемо за стално?

Постоји припремни и извршни део команде: „Чета напред...“ је припремни, а „Марш у Европу...“ је извршни?

Ако у Влади нема слоге, како ће је онда бити у народу?

Милан Ђурковић

Милан Косановић

Тако је, осим ако није

Може ли равноправност претегнути на једну страну?

Да би народу било све по мери, мора му се пре тога узети мера.

Колико још треба да останемо у мраку да бисмо стигли у светлу будућност?

Прогресивне смо преваспитали а требало је да их следимо.

Ставио бих ја прст на чело али не знам где ми је глава.

Да ли банана држава подразумева и становнике мајмуне?

Вратили бисмо се ми у пећине али нас је много.

Са мафијом се треба бескомпромисно обрачунати, није добро остати јој дужан.

И кад примаш медаљу, мораш се сагнути.

Миле Лазаревић